

6284
Sayıllı Kanun
Uygulamaları
İzleme Raporu

Hollanda Kraliyeti

Bu broşür Hollanda İstanbul Başkonsolosluğu
Matra Fonu desteğiyle basılmıştır.

Mor Çatı, 15 Nisan 2013-15 Nisan 2014 tarihleri arasında, Hollanda İstanbul Başkonsolosluğu Matra Fonu'nun finansal katkısıyla 6284 Sayılı Kanun Uygulamaları ve Yaygın Olumlu Örnekler (Law No. 6284 Applications and Widespread Positive Practices) projesini yürüttü.

Proje süresince 1377 kadın ve çocuk Mor Çatı'dan destek aldı, 45 kadın ve çocuk sığınakta kaldı. Bu rapor 2012'de çıkarılan 6284 Sayılı Kanun'un uygulamalarının izlenmesi için yapılan proje kapsamında hazırlandı. Kanun ile kadına yönelik şiddetle mücadelede değişen mekanizmalar ve uygulamalar Mor Çatı'nın dayanışma merkezi ile iletişime geçmiş veya sığınağında kalmış olan kadınların deneyimlerinden yola çıkarak aktarıldı. Projede bilgi edinme kanunu kapsamında, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İstanbul Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, İstanbul Valiliği, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na, 6284 Sayılı Kanun'da yer alan sorumluluklarına ilişkin sorular soruldu.

Raporda şiddetten uzaklaşmak için mücadele eden kadınların, 6284 Sayılı Kanun ile elde ettikleri haklarını kullanırken karşılaştıkları güçlüklerin ortaya çıkarılmasına çalışıldı. Bu sayede, uygulamadaki eksikliklerin ve kadınları güçsüzleştiren mekanizmaların daha görünür hale gelmesini, erkek şiddetine karşı etkili olacak ve kadınları güçlendirecek önlemler alınmasını bekliyoruz.

Giriş

8 Mart 2012 tarihinde kadına yönelik şiddeti önlemek amacı ile 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin İzlenmesine Dair Kanun kabul edildi. 6284 sayılı kanundan önce yürürlükte olan 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına İlişkin Kanun'un etkili ancak yetersiz olduğu kadın örgütlerince dile getirilmekteydi. Türkiye'nin Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadele'ye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni (İstanbul Sözleşmesi) imzalamasıyla 4320'deki eksiklikler de göz önüne alınarak, bu kanun yerine, şiddet uygulayanı engelleyecek ve şiddete maruz kalanı koruyabilecek daha etkin bir kanun oluşturma gerekliliği ortaya çıktı. 6284 Sayılı Kanun'un hazırlanması sürecinde, Mor Çatı'nın da içinde bulunduğu 241 kadın örgütü Şiddete Son Platformu adı altında bir araya geldi. Platform üyesi kadın örgütlerinden bir grup temsilci, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile kanun yapım sürecinde ortak bir çalışma yürüttü. Bu süreçte, Platform temsilcileri yeni çıkacak kanunun şiddete karşı mücadelede etkili olması için 4320 Sayılı Kanun uygulamalarında görülen aksaklık ve eksikliklere dayanarak, yeni kanunun nasıl olması gerektiğine ilişkin görüş ve önerilerini iletiler. Platform'un gerek yazılı gerek sözlü olarak sunduğu düzenleme ve değişiklik önerilerinin bir kısmı, Bakanlar Kurulu'nda imza aşamasında değiştirilip kanun tasarısından çıkarıldı. Bunun üzerine Platform, bir basın toplantısı düzenleyerek kanun yapım sürecini aktarıp, 6284 Sayılı Kanun'un mevcut haliyle çıkmasına ilişkin eleştirilerini paylaştı. [1]

6284 Sayılı Kanun, esas itibarıyla 4320 Sayılı Kanun'da düzenlenmiş olan yaklaşıma, uzaklaştırma, iletişim araçları ile rahatsız etmeme gibi koruma tedbirlerini içermektedir. Ancak yeni kanun, gerek şiddet görülenlerin kapsamı açısından, gerek şiddetin önlenmesine ilişkin alınan tedbirler, koruma kararı verilmesi ve kurumlar arası koordinasyon kurulması açılarından ve geçici maddi yardım desteği bakımından daha kapsamlı düzenlemeler içermektedir. [2]

6284 Sayılı Kanun uygulamalarının izlenmesi için yapılan proje kapsamında hazırlanan bu raporda, 6284 Sayılı Kanun ile kadına yönelik şiddetle mücadelede değişen mekanizmaları ve uygulamaları Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı dayanışma merkezi ile iletişime geçmiş veya Mor Çatı sığınağında kalmış olan kadınların deneyimlerinden yola çıkarak aktarılacaktır. Proje kapsamında yasa uygulamalarına ilişkin bilgi edinme kanunu kapsamında ilgili Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İstanbul Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, İstanbul Valiliği, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na, 6284 Sayılı Kanun'da yer alan sorumluluklarına ilişkin sorular sorulmuştur. Bilgi edinme sorularından Sağlık Bakanlığı'na iletilen soruya yanıt gelmemiştir. Milli Eğitim Bakanlığı'na ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na yapılan başvurulara, yapılan telefon görüşmeleri neticesinde, yaklaşık iki buçuk ay sonra yanıt gelmiştir. İstanbul Valiliği'ne yapılan başvuruya hiçbir yanıt gelmemesi neticesinde yapılan telefon görüşmelerinden sonra, evrakın kayıp olduğu anlaşıldığından başvuru tekrarlanmıştır. Valilik yöneltilen soruları ŞÖNİM'e ilettiğini belirtmiştir. ŞÖNİM'e doğrudan yapılan ve Valilik tarafından iletilen başvuruların, soruların KSGM'ye yöneltilmesi gerektiği yanıtıyla sonuçlanmıştır. [3]

Raporda, proje süresi içerisinde Mor Çatı'ya başvuran kadınlarla kurduğumuz dayanışma ilişkisinin kısa bir aktarımını yapacağız. Birinci bölümde, 6284 Sayılı Kanun ve uygulamasının, kadınların deneyimlerinin yanı sıra bilgi edinme kanunu kapsamında sorduğumuz sorulara ilgili kurumlardan gelen yanıtlar üzerinden de bir değerlendirme yapacağız. İkinci bölümde ise 6284 Sayılı Kanun kapsamında kurulan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri'nin (ŞÖNİM) pilot uygulamalarını yine kadınların deneyimleri üzerinden değerlendireceğiz. ŞÖNİM'leri ele alırken, öncelikle kuruluş sürecine ilişkin bilgiler verilecek, ardından 6284 Sayılı Kanun ve yönetmeliği ile ŞÖNİM yönetmelik taslağından yola çıkarak kurumsal yapıyı ortaya koyacağız. Ardından kadınların ŞÖNİM'lere başvurduklarında yaşadıkları deneyimleri paylaşarak kurumun şiddetle mücadelede üstlenmesi gereken rolü yerine getirip getirmediğini değerlendireceğiz.

Değerlendirme yapılırken, 6284 Sayılı Kanun'da verilmesi gereken bazı desteklerle ilgili daha fazla kadın deneyim paylaşımı yapmışken, yine kanun kapsamında sunulan bazı desteklere ilişkin de hiçbir deneyim paylaşımı olmadığı göz önünde tutulmuştur Buradan yola çıkarak kadınların şiddetten uzaklaşma sürecinde bazı hizmetlere ulaşma taleplerinin daha öncelikli olabildiği görülmüştür. Örneğin; bir an önce kaydını gizleyip yeni bir adrese taşınmayı önceleyen bir kadın, eğer ciddi bir yaralanma yaşamadıysa sağlığıyla ilgili sorunları erteleyebilir. Bu nedenle gizli kayıt talebi daha sık olurken, sağlık tedbiri daha az talep edilebilir. Bunun yanı sıra, acil talebi olan bir kadın, olabilecek en hızlı şekilde desteklerden yararlanması için yönlendiriliyor. Örneğin; aslında kaymakamlıktan da sığınak desteği alabilmesi gereken bir kadının bu

desteğe ulaşmasının en hızlı yolu karakola gitmek oluyor. Gerekli hizmeti vermeyen kurumlara yönlendirilen kadınlara ısrarcı olup taleplerini sürdürmeleri için destek verilse de, hâlihazırda zor bir süreçten geçtikleri için bürokratik süreçlerde direnmek kolay olmayabiliyor. Gittiği kurumda yetersiz bilgiye sahip personel tarafından yönlendirilmediği ve bu zorlukların ikincil travmalara yol açabildiği tecrübe edildiğinden, kadınları en hızlı erişebileceği kuruma yönlendirmek tercih ediliyor.

6284 Sayılı Kanun'a ilişkin uygulamalar izlenirken, Mor Çatı'da kadınlarla bire bir yapılan görüşmeler sonucu ortaya çıkan deneyimler göz önüne alınmıştır. Yapılan görüşmelerde dile getirilen uygulama biçimlerinin yanı sıra, başvuran kadınlarla bire bir dayanışmayı sürdüren Mor Çatı gönüllüsü kadınların tanıklıklarına da yer verilmiştir.

Neler Yaptık?

Nisan 2013-Nisan 2014 tarihleri arasında Mor Çatı Dayanışma Merkezi'ne, 0-75 yaş arasında 1377 kadın ve çocuk başvurdu. Başvuruların yarısından fazlası 25-44 yaş aralığında, en az başvuru ise 65 yaşının üzerindeki kadınlar oldu. Şiddet nedeniyle başvuru yapan kadınlarla toplam 2739 görüşme yapıldı. Dayanışma Merkezi'nde, en fazla telefon aracılığıyla daha sonra ise yüz yüze ve e-posta ile destek verildi.

a) Kadınların yaşadıkları şiddet deneyimleri, kadından yana bir bakış açısıyla ve önyargısız dinlendi ve kadınlara bunun kendi suçları olmadığı, şiddetin haklı gerekçesinin olamayacağı yönünde geri bildirimde bulunuldu. Kadınların deneyimlerini dinlerken, şiddetin haklı bir gerekçesi olamayacağı göz önüne alındı.

b) Kadınların şiddetten uzaklaşmak ve güçlenmek için ihtiyaç duydukları desteklere erişmelerinin önündeki engelleri kaldırmak için neler yapılabileceği birlikte tespit edildi. Sosyal hizmet alabilecekleri kurumların bilgisi paylaşıldı; bu kurumlardan destek almak isteyen kadınların karşılaştıkları güçlükleri aşabilmeleri için birlikte çözüm yolları oluşturuldu.

c) Şiddetten uzaklaşmak için psikolojik güçlenmeye, şiddetin yarattığı olumsuzlukların üstesinden gelmek için desteğe ihtiyaç duyan kadınlar, Mor Çatı gönüllüsü psikologlardan destek aldılar.

d) Hukuki danışmanlık desteğine ihtiyaç duyan kadınlar, Mor Çatı gönüllüsü avukatlar tarafından desteklendiler. Ücretsiz avukat desteği ihtiyacı için ise Baro'ya yönlendirme yapıldı.

e) Kadınların ihtiyaç duyduğu sağlık hizmetlerine erişmekte yaşadıkları zorlukların üstesinden gelmeleri için destekte bulunuldu. Yasal kürtaj hakkına erişmekte zorluk yaşayan kadınların bu haklarından faydalanması için doğru bilgilendirme yapıldı.

f) Yasal süreçlerde ya da sosyal hizmetlere erişirken desteğe ihtiyaç duyan kadınlar için sosyal inceleme raporu hazırlandı. Mahkemelere verilmek üzere hazırlanan raporlarda, kadının şiddet yaşantısına ve mücadelesine ilişkin bilgiler sunuldu. Sosyal hizmet kurumlarına verilen raporlarda ise, kadınların ihtiyaç duydukları sosyal desteği almalarının şiddetten kurtulma süreçlerini ne denli kolaylaştıracağı aktarıldı. Mahkemelerde talep oluşması halinde, psikologlarca da raporlar hazırlandı. Kadınların maruz kaldığı şiddetin münferit olaylardan ibaret olmadığını da açığa çıkaran bu raporlar, kadınların güçlenme süreçlerinin bir parçası oldu. İhtiyaç halinde mahkemelerde kadınlar lehine tanıklık yapıldı.

h) Şiddet uygulayan kişiden uzaklaşmak üzere yurtdışına giden ve Türkiye'de risk altında bulunacağı için geri dönmek için mücadele eden 3 kadına, yetkili birimlere sunulmak üzere, neden Türkiye'ye gelmediklerine ilişkin bilgi vermek için sığınakların durumu hakkında rapor desteği verildi.

i) Kadınlar, zaman zaman, diğer desteklerin yanı sıra, Mor Çatı'dan ekonomik destek talebinde de bulundular. Bu tür destekleri veren kurumların bilgisi kendileriyle paylaşıldı.

j) 445 kadın sığınak desteği alma talebiyle Mor Çatı'yı aradı. Başvuran 21 kadın ve beraberindeki 24 çocuk Mor Çatı sığınagında kalarak destek aldılar. Diğer kadınlar ise, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve belediyelere bağlı sığınaklara yönlendirildi.

k) Mor Çatı'ya gelen eşya başışları sığınaktan çıkıp yeni ev kuran kadınlara yönlendirildi.

l) TC vatandaşı olmayan ve şiddete maruz kalan kadınlarla, Türkiye'deki yasal hakları ile ilgili bilgi paylaşıldı ve sosyal hizmetlerden faydalanabilmeleri sağlandı. Yabancı uyruklu olduğu için sığınaklara alınmayan ve tercüman sağlanmadığı için tüm bu süreçlerde zorluk yaşayan kadınlara tercümanlık desteği sağlandı.

6284 Sayılı Kanun Uygulamalarının İzlenmesi

Kanunun amacı I. Bölüm Madde 1-1'de belirtildiği üzere "şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." Kanun kapsamı 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına İlişkin Kanun'un kapsamından farklı olarak evli olmayan kadınlara yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin tedbirler de içermektedir.

İzlemenin yapıldığı süre boyunca, medeni durum bilgisini paylaşan kadınların %67.54'ü resmi nikahlı, %4.93'ü ise dini nikahlı evli olduğunu belirtti. Kadınların %10'u hiç evlenmemiş, %15'i boşanmış olduklarını ifade ettiler. %1, 74'ünün ise eşi ölmüştü. Evli olan ya da olmayan kadınlar şiddete maruz kaldıktan sonra ya da şiddete maruz kalma riskinin olduğu durumlarda, çoğunlukla 6284 sayılı kanundan faydalanabildiler. Bununla beraber, kanundan yararlanamayan, yararlanması için delil istenen, koruma altına alınmak istediğini ve risk altında olduğunu söylediği halde gerekli desteğin alınması mümkün olmayan kadınlar da oldu. Özellikle yazılı başvuru yapılmayan kolluk ve mülki amir birimlerinde, talep ettikleri halde kanun kapsamında hakları olan desteklere erişemeyen kadınların olduğu görüldü. Bunun yanı sıra evli olmadığı, adres gösteremediği ya da delil sunmadığı gerekçesiyle talebinin geri çevrildiğini ve kanundan faydalanamadığını belirtenler de vardı.

Şiddete maruz kalan kadınların şiddet tehdidi altındaki yakınları ve çocukları da zaman zaman bu kanundan faydalanarak koruma kararı alabildiler. Öte yandan buna ilişkin yapılan tüm başvuruların olumlu sonuçlanmadığı görüldü. Uzaklaştırma kararı talebinde bulunan bir kadın, savcının "Bir tokat için uzaklaştırma mı verilir!" diyerek kararı reddettiği belirtti. Bir başka kadın, talep ettiği koruma kararının, polis komşulardan bilgi alarak şiddet olmadığına kanaat getirmesiyle reddedildiğini ifade etti. Şiddet uygulayan eşini evden uzaklaştırmak için savcılığa başvuran bir kadına "Ben nerden bileyim şiddet gördüğünü belki de kocanı uzaklaştırıp sevgilini eve alacaksın." denildi ve talebi reddedildi.

Kanun kapsamında "tüm aile bireylerinin" koruma kararından faydalanabilmesi, şiddet uygulayanların da delil, tanık, duruşma vs. olmadan karar çıkarmak için başvurabilmesinin de önünü açtı. Şiddete maruz kalan kadınlara karşı, şiddet uygulayana yaklaşmaması için karar çıkarıldı. Eşinden ve çocuklarından şiddet gören 65 yaşının üzerindeki bir kadın hakkında, çocuğu tarafından 6284 Sayılı Kanun kapsamında uzaklaştırma kararı çıkarıldı. Uzun süredir şiddetten uzaklaşmak için mücadele eden ve hukuk mekanizmalarını kullanan bir kadın hakkında, şiddet uyguladığı için hakkında açılmış çok sayıda ceza davası bulunan eski eşi tarafından uzaklaştırma kararı çıkarıldı.

Madde 2 ile ise şiddetin tanımının bir önceki kanundan farklı olarak detaylıca yapıldığı görülmektedir. Kanunda ev içi şiddet, kadına yönelik şiddet, şiddet, şiddet mağduru ve şiddet uygulayan tanımlamaları şu şekilde yapılmıştır:

Ev içi şiddet: Şiddet mağduru ve şiddet uygulayanla aynı haneyi paylaşmasa da aile veya hanede ya da aile mensubu sayılan diğer kişiler arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddeti,

Kadına yönelik şiddet: Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve bu Kanun'da şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranışı,

Şiddet: Kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik,

sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı,

Şiddet mağduru: Bu Kanun'da şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışlara doğrudan ya da dolaylı olarak maruz kalan veya kalma tehlikesi bulunan kişiyi ve şiddetten etkilenen veya etkilenme tehlikesi bulunan kişileri,

Şiddet uygulayan: Bu Kanun'da şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışları uygulayan veya uygulama tehlikesi bulunan kişileri kapsamaktadır.

Bu tanımlamalar, hem şiddetin fiziksel şiddet ile sınırlı olmadığı kabul edilmesi hem de şiddetten etkilenme tehlikesinin de kanun kapsamında tedbir gerektiren bir durum olarak ortaya konması açısından önemlidir.

İzlemenin yapıldığı süre boyunca, şiddet uygulayan hakkında bilgi veren kadınların %65'i evli olduğu kişinin, %3.71'i boşandığı kişinin, %4.48'i partnerinin, %6.66'sı babasının şiddetine maruz kaldığını belirtti. Mor Çatı'ya başvuran kadınların 767'si fiziksel şiddete uğradığını ifade etmekle beraber birçok kadın psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddet nedeniyle risk altında olduğunu belirtti. 1222 kadın psikolojik, 312 kadın cinsel, 270 kadın ekonomik şiddete maruz kaldığını ifade etti. Ayrıca 31 kadın dijital şiddet yaşadığını belirtti. Şiddetin tanımı kanunda oldukça geniş kapsamlı yapılmış olmakla beraber kanun uygulayıcıları için hala fiziksel şiddet dışındaki şiddet biçimlerinin risk kapsamında görülmediğini gözlemlemek mümkün. Bu durumun karşılığı, kısa süreli olarak verilen ya da kanun maddelerinin tümünü kapsamayan kararlarda görülebiliyor. Benzer bir yaklaşım karakollarda da kendisini gösteriyor. Fiziksel şiddet bulgularının olmadığı durumlarda kadınlar, kolluk tarafından durumlarının yeterince ciddiye alınmadığını belirttiler.

Koruyucu ve Önleyici Tedbirlere İlişkin Hükümler

6284 Sayılı Kanun, tedbir kararları bakımından ikili bir model öngörmüştür: Koruyucu tedbir, şiddete maruz kalan veya şiddet görme tehlikesi altında olan kişiler hakkında koruyucu tedbir kararları verilmesini; önleyici tedbir ise, şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali olan kişilere karşı önleyici tedbir kararları verilmesini kapsamaktadır. Koruyucu tedbirler, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde mülki amir ve kolluk tarafından da verilebilen kararlarken, aile mahkemesinin hem koruyucu hem de önleyici tedbir kararlarını alma yetkisi vardır.

Mülkî Amir Tarafından Verilecek Koruyucu Tedbir Kararları

Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak mülkî amir tarafından verilebilecek tedbir kararları Madde-3'te belirtilmiştir. Buna göre mülki amir tarafından sağlanması gereken tedbirler şunlardır:

a) Barınma: Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma yeri sağlanması,

b) Geçici maddi yardım: Diğer kanunlar kapsamında yapılacak yardımlar saklı kalmak üzere, geçici maddi yardım yapılması,

c) Danışmanlık desteği: Psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi,

ç) Koruma: Hayatî tehlikesinin bulunması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması,

d) Kres: Gerekli olması hâlinde, korunan kişinin çocukları varsa çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere dört ay, kişinin çalışması hâlinde ise iki aylık süre ile sınırlı olmak kaydıyla, on altı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının yarısını geçmemek ve belgelendirilmek şartıyla Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması.

Mülki Amir Tarafından Verilecek Koruyucu Tedbirler hakkında, 6284 Sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği, Madde 6/1'de, şöyle denilmektedir:

“Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere delil veya belge aranmaksızın mülkî amir tarafından ilgilinin talebi, Bakanlık veya kolluk görevlilerinin başvurusu üzerine ya da resen karar verilebilir.”

Mor Çatı olarak, 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana kanun uygulamalarını izleyebilmek için 2014 Şubat ayında İstanbul Valiliği'ne aşağıdaki konularda bilgi talebinde bulduk:

1. Sığınak talebi için başvuran ve sığınağa yerleştirilen kadın sayısı,
2. Geçici maddi yardım için başvuran ve geçici maddi yardım sağlanan kadın sayısı,
3. Yakın koruma için başvuran ve yakın koruma sağlanan kadın sayısı,
4. Kreş desteği için başvuran ve bu desteğin sağlandığı kadın ve çocuk sayısı,
5. Psikolojik rehberlik ve danışmanlık için başvuran ve bu desteğin sağlandığı kadın sayısı,
6. Mesleki rehberlik ve danışmanlık için başvuran ve bu desteğin sağlandığı kadın sayısı,
7. Hukuki rehberlik ve danışmanlık için başvuran ve bu desteğin sağlandığı kadın sayısı

İstanbul Valiliği'ne yaptığımız bilgi edinme başvurusu, İstanbul ŞÖNİM'e yönlendirildi. ŞÖNİM'den gelen ise, “Yasa kapsamında tüm veri girişlerinin Bakanlığımız sistemince takip edilmesi nedeniyle söz konusu bilgilerin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nden talep edilmesi” yanıtı gelmiştir.

2012/13 Sayılı Genelge'de Kanun'un “Mülkî amir tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları” kenar başlıklı 3'üncü, “Tedbir kararlarının bildirim ve uygulanması” kenar başlıklı 10'uncu, “Geçici maddi yardım yapılması” kenar başlıklı 17'nci ve “Sağlık giderleri” kenar başlıklı 19'uncu maddeleri ile hüküm altına alınan ödemelerin yapılacağı bütçe kalemleri hakkında Maliye Bakanlığı'ndan terfî açılarak ödenek temin edilmesi konusunda talepte bulunmuş olup bu iş ve işlemler gerçekleşinceye kadar; Valilikler tarafından Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları, İl Özel İdareleri ve her türlü mahalli imkânlar kullanılmak suretiyle, mağduriyete sebebiyet verilmeksizin, gerekli ödemelerin yapılması” gerekliliği bildirilmiştir.

Kanun'da ve Genelge'de konuya ilişkin olarak yapılan bu açıklamalara rağmen, kaymakamlıklardaki görevlilerin konuyla ilgili bilgilerinin olmadığı ve konuyla ilgili bir birimin kurulmadığı görüldü. Mülki amirliklerin 6284 kapsamında vermesi gereken geçici maddi yardım, mesleki danışmanlık, iş bulma desteği, geçici barınma yeri desteği, psikolojik destek, kreş desteği gibi desteklerin kanunun çıkmasından bu yana bir buçuk sene geçtiği halde hala verilmediği görülmektedir.

Mor Çatı'ya sığınak desteği için başvuran ve başka kurumlara yönlendirilen kadınların hemen hepsi karakola başvurarak bir sığınağa yerleştirildiler. Kaymakamlıklara sığınak desteği için başvuran kadınlar, bu destekle ilgili karakollara yönlendirildiler. Bazı kadınlar hiçbir yönlendirme yapılmaksızın geri çevrildi. Başvuran kadınlar arasında kaymakamlık tarafından barınma desteği sağlanan kadın olmadı.

Geçici maddi yardım ile ilgili Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na sorulan soruya gelen yanıtı göre, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten, dilekçenin yazıldığı 6 Mart 2014'e kadar geçen iki yıllık süreçte, 371 kadına geçici maddi yardım sağlanmıştır. Mor Çatı'ya başvuran kadınlardan 8'i 6284 kapsamındaki haklarından faydalanmak için başvurdukları mülki amirlikten ihtiyaç duydukları geçici maddi yardım desteğini almak için yazılı başvuru yapmış, 7'si bu desteği alamamıştır. Kadınlar mülki amirliklere bu taleple ulaştıkları zaman “böyle bir yardım olmadığı” gerekçesiyle geri gönderilmiş ya da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından sağlanan maddi yardımlara yönlendirilmişlerdir. İşlemleri Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından bire bir yürütülen bir kadın geçici maddi yardımı mülki amirlikten alabilmiştir. Yazılı başvuru yapan kadınlardan birinin talebine daha önce sosyal yardımlardan faydalandığını gösterir bir tablo ile yanıt verilmiştir. Sözlü başvuru yapan birçok kadın, başvurusunun işleme dahi alınmadığını belirtmiştir. Mülki amirliklerde konuyla ilgili birim, bilgi ve deneyim sahibi personel bulunmaması birçok

kadın için olumsuz sonuçlanan deneyimlerin yaşanmasına neden olmuştur. Konuyla ilgili başvurduklarında kötü davranıldığını, aşağılandığını belirtenler vardır.

Mülki amirlikler tarafından verilmesi planlanan desteklerden biri de danışmanlık desteğidir. Yönetmelik Madde-9'da rehberlik ve danışmanlık hizmetleri için "Korunan kişiye, kişinin psikolojik ve sosyo-ekonomik durumu değerlendirilerek, hakları, destek alabileceği kurumlar, meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmayı da kapsayacak şekilde iş bulma ve benzeri konularda gelişmesi ve uyum sağlaması, gerekli olan seçimleri, yorumları, planları yapması ve kararları vermesine yarayacak bilgi ve becerileri kazandırmak ve psikolojik destek sağlamak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içerisinde gerekli hizmetler verilir." denilmektedir. Öte yandan hala mülki amirliklerde konuyla ilgili bir birim oluşturulmuş değil. Dolayısıyla danışmanlık hizmetini yürütecek ya da değerlendirme yapıp ilgili kurumlara yönlendirmeler yapacak uzmanlara ve hizmete erişmek mümkün olmamıştır.

Kanun'da yer alan desteklerde birisi de, şiddete maruz kalan kişiye yakın koruma tahsis edilmesidir. Koruma hizmeti talep eden birçok kadın bu hizmetten kısıtlı olarak faydalanabilmiştir ya da hiç faydalanamamıştır. Kanun'da hiçbir masraf alınmayacağı, şiddete maruz kalan kişinin masraflardan muaf olduğu belirtiliyor (Madde 20). Bununla birlikte kadınlar koruma istediklerinde onun masraflarını da karşılamak zorunda oldukları belirtiliyor. Koruma edinmenin bunun dışında da zorlukları mevcuttur. Bir kadın, korumanın ikametinin olduğu ilçe dışına çıkamayacağı söylendiği için zorluk yaşadığını belirtmiştir. Bir başka kadın, koruma polisinin tacizine maruz kalmıştır.

Kreş imkânı sağlanması ile ilgili, yönetmeliğin 11. Maddesi'nde "Çocuk sahibi olan korunan kişinin çalışmaması halinde, çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere dört ay, çalışması hâlinde ise iki aylık süre ile sınırlı olmak, on altı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının yarısını geçmemek ve belgelendirilmek şartıyla Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak üzere kreş imkânı sağlanması tedbiri verilir." denilmiştir. Kanun'dan faydalanan ve kreş desteğine ihtiyaç duyan kadınlar kaymakamlıklar vasıtasıyla bu desteği alamamıştır. Kreş desteği alan kadınlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ya da Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri'ne başvuruda bulunmuştur. Bakanlık, kreş desteği için başvuran ve bu desteği alan kaç kadın olduğuna ilişkin, bilgi edinme kanunu kapsamında sorulan soruya, "124 şiddet mağduru kadına kreş yardımı yapılmıştır." yanıtını vermiştir. Kaç kadının kreş talebinde bulunduğuna ilişkin soruya ise herhangi bir yanıt verilmemiştir.

Hâkim Tarafından Verilecek Koruyucu Ve Önleyici Tedbir Kararları

Aile mahkemesi hakimi tarafından alınacak koruyucu tedbirler, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'da Madde-4'te, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği'nde Madde-12'de belirtilmiştir. Buna göre hakim, kadının talebi, Bakanlık, kolluk görevlileri ya da savcının başvurusu üzerine veya resen bu kararı alabilir; karar alınırken şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aramayabilir.

Bahsi geçen koruyucu önlemler şunlardır:

- a) İş yerinin değiştirilmesi.
- b) Kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi.
- c) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'ndaki şartların varlığı hâlinde ve korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması.
- ç) Korunan kişi bakımından hayafî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağına ilişkin anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu'na göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi.

Hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararları ise kanunda Madde-5'te, yönetmelikte Madde-17'de açıklanmıştır. Buna göre verilebilecek önleyici tedbirler şunlardır:

a) Şiddet mağduruna yönelik olarak şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmaması.

b) Müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhâl uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi.

c) Korunan kişilere, bu kişilerin buldukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmaması.

ç) Çocuklarla ilgili daha önce verilmiş bir kişisel ilişki kurma kararı varsa, kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde kurulması, kişisel ilişkinin sınırlanması ya da tümüyle kaldırılması.

d) Gerekli görülmesi hâlinde korunan kişinin, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hâller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmaması.

e) Korunan kişinin şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermemesi.

f) Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesi.

g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

ğ) Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi.

h) Korunan kişilerin buldukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaması ya da bu maddelerin etkisinde iken korunan kişilere ve bunların buldukları yerlere yaklaşmaması, bağımlılığının olması hâlinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması.

ı) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması.

Aynı maddede hâkime, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nda yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirler ile Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre velayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında da karar verebilme yetkisi tanınmıştır. Ayrıca hâkim, şiddete maruz kalan kişinin yaşam düzeyini göz önünde bulundurarak talep edilirse dahi tedbir nafakasına hükmedebilir, denmiştir.

Mor Çatı olarak, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na, 6284 sayılı kanun kapsamında mülki amirlik ve mahkemelerce alınan tedbir kararlarına ilişkin olarak, bilgi edinme kanunu uyarınca sorduğumuz soruya Bakanlık tarafından verilen cevaba göre, "Yasanın yürürlüğe girdiği 20.3.2012 tarihinden Şubat 2014'e kadar Türkiye genelinde 26.504 koruyucu, 183.215 önleyici tedbir kararı verilmiştir" denilmiştir. Verilen koruyucu tedbir kararlarının ne kadarının aile mahkemesi ne kadarının mülki amir tarafından verildiğine ilişkin ise bir yanıt verilmemiştir.

İzlemenin yapıldığı bir yıllık süre içerisinde, kadınlar 6284 sayılı kanundan faydalanmak üzere aile mahkemelerine başvurduklarında kararların çoğunlukla benzer tedbirleri içerdiği görüldü. En sık verilen tedbirler; şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmama, uzaklaştırma, yaklaşmama ve iletişim araçlarıyla rahatsız etmeme olarak tespit edilmiştir. Bununla beraber, kadınların talepleri ve ihtiyaçları karar verilen tedbirlerden daha kapsamlı olabiliyor. Verilen kararların tüm ihtiyaçları kapsayacak biçimde verilmiyor olmasının etkenlerinden biri kadınların kanun hakkında ayrıntılı bilgiye ulaşamamaları ve bu konuda bilgilendirilmemeleridir. Şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali olanlar hakkında ifade veren ya da dilekçe yoluyla başvuruda bulunan kadınların anlattıkları üzerinden ayrıntılı kararlar nadiren veriliyor. Bir diğer etken ise, kadınlar talep etse dahi belli kararların mahkeme tarafından alınmıyor olmasıdır. Silahın müsaderesi, çocuklarla ilişkinin sınırlandırılması gibi tedbirleri talep eden kadınlardan taleplerinin reddedildiğini ifade edenler olduğu görülmüştür.

6284 Sayılı Kanun'da hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararlarından biri de korunan kişi bakımından hayati tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağını anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 5726 Sayılı Tanık koruma kanunu uyarınca kimlik ve diğer bilgilerinin değiştirilmesidir (Madde-4/ç). Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'ndan bilgi edinme

kanunu kapsamında aldığımız bilgiye göre, kanunun yürürlüğe girdiği 20 Mart 2012 tarihinden yanıtın geldiği 6 Mart 2013 tarihine kadar, 123 kadının kimlik bilgi ve belgeleri değişmiştir.

Mor Çatı'dan destek alan kadınlar arasında da kimlik bilgileri değişimi için başvuruda bulunanlar oldu. Kimlik değişimi için başvuran ve kanun çıktıktan kısa bir süre sonra başvuruda bulunarak bu hakkı elde eden bir kadın, başvurusunu yaptıktan 1 yılı aşkın süre sonra kimliğini değiştirebildi. Kimlik değişimi sonrası, güvenliği sağlanamayacağı gerekçesiyle çocuğunun okul kaydı özel bir okula alındı fakat okulun masrafları karşılanmadığı için ekonomik zorluk yaşadı. Kimlik değişimi sürecinde uzun bir süre çalışmasına izin verilmemesi ve verilen maddi yardımların ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde olmaması da zorlayıcı bir diğer unsur oldu. Kimliği değiştikten sonra İŞKUR'a başvuruda bulunan kadın, geçmiş iş deneyimlerinin ve eğitim bilgilerinin silinmesi nedeniyle iş bulmakta zorluk yaşadı.

Bir diğer kadın ise, ŞÖNİM üzerinden kimlik değiştirme başvurusunda bulundu ve iki çocuğu ile birlikte kimlik değişiminden yararlandı. Bu süreçte emniyet müdürlüğünden görevli bir polis memuru ile çalıştı. Kimlik değişimi sayesinde, normalde oldukça zor ulaşılabilen desteklerden faydalanabildi. Kurumlardan geçici maddi yardım, kira desteği, eşya desteği gibi desteklere, süreci bire bir takip eden polis memurunun yönlendirmeleri ile alabildi. Aynı kadın, evden ayrıldığı dönemde, koruma tedbiri ve tüm kayıtların gizliliği talebinde bulunmuştu ancak çocuklarının gizli okul kaydı tedbiri çıkmamıştı. Kimlik değişimi bütün bu sorunları da çözmüş oldu ve gizli kayıt ile ilgili ayrı bir başvuru yapmasına gerek kalmadı. Bununla beraber, kimlik bilgilerinin değişmesinin kadın ve çocuklar için psikolojik ve teknik birçok zorluğu beraberinde getirdiği görülmektedir.

Kanun kapsamında hakim tarafından verilecek desteklerden biri, "çocuklarla ilgili daha önce verilmiş bir kişisel ilişki kurma kararı varsa, kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde kurulması, kişisel ilişkinin sınırlanması ya da tümüyle kaldırılması", kararıdır. Şiddet uygulayanın çocuklarla kişisel ilişkisine sınırlamalar getirilmesinde sıklıkla sıkıntılar yaşandığı görülmüştür. Bu durum, birçok kadının kanundan etkin bir biçimde yararlanmasının önünde engel teşkil ettiği görülmektedir. Şiddet uygulayan kişiler çoğu zaman çocuklara da doğrudan ya da dolaylı yoldan zarar vermektedir. Bunun yanı sıra kadını eve geri döndürmek ya da kişisel ilişkisini tekrar kurmak için çocukla ilişkisini kullanabilir. Bu ilişkinin hem çocuğa hem de kadına zarar vermesi durumunun göz önüne alınmaması ve çocukla babanın kişisel ilişkisine herhangi bir sınırlama getirilmemesi, kadınların güçlenmesinin önünde engel teşkil ediyor.

Aile Mahkemesi tarafından verilecek tedbir kararlarından bir diğeri, şiddet uygulayanın, "bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi. Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi" olarak belirtilmiştir (Madde 17/ğ). Silahın müsaderesi ile ilgili maddenin uygulanmadığı durumlar olduğu tespit edilmiştir. Bir kadın, yazılı talepte bulunduğu halde şiddet uygulayanın silahına el konulmadığını belirtti. Bir başka kadın ise, şiddet uygulayanın silahının ruhsatının bitimine az bir süre kaldığı için silahın müsadere edilmediğini ifade etti.

Kanunun tedbir kararının verilmesiyle ilgili 8. Maddesi'nde "Koruyucu tedbir kararı verilebilmesi için, şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aranmaz." denilmektedir. Ancak önleyici tedbir kararları hakkında kararın geciktirilmeksizin verileceği dışında bir ifade kullanılmaktadır. Buna ilişkin eleştiri kanunun hazırlık sürecinde önemli katkılarda bulunan, Mor Çatı'nın da dâhil olduğu Şiddete Son Platformu tarafından yapılan basın açıklamasında dile getirilmiş, hâkimlerin dosya üzerinden ve şiddetin yazılı olarak belgelenmesini aramaksızın, dosyanın kaydedildiği gün tedbir kararı vereceği yönündeki düzenlemenin son anda taslaktan çıkarılması, bir önceki kanun olan 4320 Sayılı Kanun'un kazanımlarının geri alınması olarak yorumlanmıştır. [4]

Kanun'daki bu geriye gidişin kararlara olumsuz yansımaları deneyimlerde de görüldü. Şiddete maruz kaldığına dair delil sunamayan (örneğin; fiziksel şiddet yaşamayan ya da bunu delillendiremeyen) kadınların daha kısa süreli olarak kararlardan faydalandığını gözlemlendi. Kanun'da şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kişilerin kanundan faydalanabileceği söyleniyor olmakla birlikte, risk altında bulunan ve bunu beyan eden kadınlar, kanundan faydalanmak için delil sunmak mecburiyetinde bırakılabiliyor.

6284 Sayılı Kanun'dan faydalanan ve kararın uzatılması için başvuruda bulunan kadınların başvurularının aile mahkemelerince reddedildiği görüldü. Daha önce şiddet uygulayan kişiyi 6284 Sayılı Kanun kapsamında

uzaklaştıran ve bu süre içinde şiddet uygulayanla hiçbir şekilde iletişim kurmayan kadınlar, tekrar koruma kararı talep ettiklerinde, şiddet sürmediği gerekçesiyle ret cevabı ile karşılaştılar. Daha önce eski eşi tarafından silahla yaralanan ve torba kanun ile cezaevinden çıkararak tehdit eden eski eşten gizlenebilmek için uzaklaştırma kararı olan bir kadın karar süresi dolduğu için tekrar başvuru yaptığında talebi reddedildi. Birçok şiddet uygulayan için uzaklaştırma kararı etkili oluyor ve şiddet uygulamak için kararın süresinin bitmesini bekleyebiliyorlar. Dayanışma içinde olduğumuz bir kadın, koruma kararı bittikten iki gün sonra, uzaklaştırılan eşi tarafından saldırıya uğradı.

Kolluk kuvvetlerine koruyucu ve önleyici tedbirler kapsamında verilen yetki:

Kolluğa verilen yetki, 6284 Sayılı Kanun'da önemli hususlardan biri olarak değerlendirilebilir. Kanunla beraber kolluğa, bazı koruyucu ve önleyici tedbirleri, ilgili makamdan tedbir kararı olmasa bile, geçici olarak uygulama yetkisi verilmiştir. 6284 Sayılı Ailenin Korunmasına ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun uyarınca, şiddet uygulandığı anda polis, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde (acil durumlarda) mahkeme veya mülki amir kararı aramadan şiddete karşı tedbir almak durumundadır.

Yönetmelikte kolluk yetkisine ilişkin Madde 29'da, mülki amir tarafından alınabilecek barınma yeri sağlanmasına ve geçici koruma altına alınmasına ilişkin tedbirler, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ilgili kolluk amirince de alınabilir denilmektedir. Buna göre kolluk amiri, evrakı tedbirin alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde mülki amirin onayına sunar. Mülki amir tarafından kırk sekiz saat içinde onaylanmayan tedbirler kendiliğinden kalkar. Ayrıca "18, 19, 20 ve 22'nci maddelerde belirtilen ve hâkim tarafından karar altına alınabilecek önleyici tedbirler, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ilgili kolluk amirince alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç tedbirin alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde hâkimin onayına sunar. Hâkim tarafından yirmi dört saat içinde onaylanmayan tedbirler kendiliğinden kalkar." denilmektedir.

Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk yetkilileri, 6284 Sayılı Kanun'da yer alan, uygun barınma yeri sağlanması, geçici fiziki koruma altına alınması, şiddet uygulayanın hakaret içeren söz ve davranışlarda bulunmaması, şiddet uygulayanın konuttan derhal uzaklaştırılması, şiddet uygulayanın şiddete maruz kalan kişiye, çocuklara ve yakınlarına yaklaşmaması kararlarını alabilir.

Şiddete maruz kalan kadınlara uygun barınma yeri sağlanması konusundaki yönlendirmeler çoğunlukla kolluk tarafından yapılmaktadır. Kolluk görevlileri, sığınak talebinde bulunan kadınları Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı ilk kabul birimlerine yönlendiriyorlar. Görüşme yapılan kadınlardan sığınak desteğine ihtiyaç duyanların çoğunun, kolluk tarafından uygun barınma yerine yerleştirildiği görüldü. Bununla beraber, sığınak talebini ilettiği halde herhangi bir sığınağa yerleştirilmeyen ve karakoldan geri gönderilen kadınlar da vardı. Ayrıca izleme yapılan süre boyunca İstanbul'un farklı ilçelerindeki karakollardan, Mor Çatı'nın dayanışma merkezini arayarak karakola gelen şiddete maruz kalan kadının sığınak talebini nasıl karşılayacaklarını soran kolluk görevlileri oldu.

"Koruma" talep ettiği halde bu haktan yararlanamayan kadınlar oldu. Şiddet uygulayanı evden uzaklaştırmak isteyen kadınlar bunun uygulamaya geçmesi konusunda yaşadıkları sıkıntılara değindiler. Kolluğun tedbir kararlarını uygulama konusundaki yetkisini yerine getirmekte sıkıntılar yaşadığı görüldü. Polis merkezlerinde çoğunlukla konuya ilişkin bilgi sahibi kolluk yetkilileri olmakla beraber, karakollarda nasıl bir yönlendirme yapılacağı konusunda yeterli bilginin olmadığı görüldü.

Tedbir Kararlarına Aykırılık

Madde 13'te belirtilen tedbir kararlarına aykırılık durumlarında nasıl bir yol izlenebileceği hususunda, 3 günden 10 güne kadar zorlama hapsi cezası verileceği belirtilmiştir.

4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanun'u kapsamında, tedbir kararlarını ihlal eden kişiler hakkında zorlama hapsi talebi ile açılan dava sayısı ve dava sonuçları hakkında bilgi istendi. Verilen yanıtta kanunun yürürlüğe girdiği 20.3.2014'ten dilekçeye yanıt verilen 6.3.2014'e kadar, 2917 şiddet uygulayana önleyici tedbir kararını ihlal etmesi nedeniyle zorlama hapsi kararı verilmiştir, dendi. Açılan dava sayısına ilişkin

verilen bir yanıt olmamakla beraber, bu süre içinde verilen önleyici tedbir kararı sayısı 185.215 olarak bildirildi. İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi'ne göre ise, son 10 ayda merkeze başvuran 2000 kadının %80'i korunmuyor.[5] Aradaki ciddi fark, şiddet uygulayanların çoğunun kararı ihlal etmediğinin değil, birçok ihlalin cezalandırılmıyor olmasının sonucu olarak görülebilir. Mor Çatı'ya başvuran kadınlar şiddet uygulayan tedbir kararını ihlal ettiği halde herhangi bir yaptırım uygulanmadığını ifade etti. Tedbir kararını ihlal eden erkekler, kadınların ihbarına karşın çoğu zaman ceza almadı. Birçok kadın bu durumun şiddet uygulayanı cesaretlendirdiğini ve kanunun caydırıcılığının önünde engel teşkil ettiğini belirtti.

6284 Sayılı Kanun'dan faydalanan bir kadın, şiddet uygulayanı defalarca karakola şikâyet ettiği halde, şiddet uygulayan hakkında herhangi bir yaptırımda bulunulmadığını, şikâyetlerinden birinde kolluk yetkilisi, şiddet uygulayanın "yolunun üstünde yaşadıkları" (aynı çevrede yaşadıkları) gerekçesiyle şikâyeti almak istemediğini de belirtti. Şiddet uygulayanın 6284 kararını ihlal etmesi nedeniyle şikâyette bulunan bir başka kadın, kolluk yetkilisi tarafından "Aslında iyi bir adama benziyor, çocuğuyla da ilgili" denildiğini ifade etti.

Gizlilik

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 8. maddesinin 6. bendi aşağıdaki hükmü içerir;

Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Ayrıca sığınakların işletilmesi hakkındaki yönetmelikte de tüm kayıtların gizlenebilmesi için, sığınağa kabulü yapılan kadınlara ŞÖNİM tarafından kodlu kimlik kartı verileceği[6] ve resmi kurumlarda işlemlerin bu yolla yürütüleceği[7] belirtilmiştir.

Anneleriyle beraber şiddetten uzaklaşıp sığınağa giden çocukların, şiddet uygulayan tarafından bulunma riski olmaksızın eğitimlerini sürdürebilmesi için, gizli kayıt uygulamasının olması gereken kurumlardan biri Milli Eğitim Bakanlığı'dır. Çocukların eğitimini sürdürebilmesi için gerekli düzenleme, yönetmeliğin 22. Madde'sinin 1. Bend'i'nde şöyle belirtilmiştir;

Konukeyi hizmetinden yararlanan çocuğun, konukeyine en yakın okula, ŞÖNİM tarafından verilen kodlu kimlik kartına istinaden, gizlilik ilkesine bağlı kalınarak kesin kaydı yapılır. Çocuğun yerleşim yeri adresi olarak aksine bir hüküm bulunmaması halinde ŞÖNİM gösterilir.

Şiddet uygulayan erkekler sistemin açıklarını kullanıp okullara ulaşabildiği görüldü. Çocuğun gittiği okulun ismi ve adresi gizli olsa bile, TC kimlik numarasıyla e-okul sistemine girip, öğretmen bilgilerinden hangi okulda eğitimini sürdürmekte olduğunu kolayca öğrenebilen babalar oldu. Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri ile telefon görüşmesi yaparak sorunu ilettiğimizde aldığımız yanıt "ne yapalım babalar da bizi sıkıştırıyor" oldu. Bir diğer sorun ise, babanın çocuk hakkında nakil alındığı okuldan bilgi istemesi oldu. Yeni ve adresi gizli tutulan okulun bilgilerine, çocuğun daha önce gittiği okulun idarecilerinden bilgi alarak ulaşabilen babaların, gizlenen adrese zorluk yaşamadan ulaştıkları tespit edildi. Milli Eğitim Bakanlığı'nın gizli kayıtları ilgili olarak hazırladığı butonun işlevi, birçok okul yöneticisi tarafından bilinmediği görüldü.

Milli Eğitim Bakanlığı'na bilgi edinme kanunu kapsamında, eğitim ve öğretim kurumları nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturup oluşturulmadığı, sistemin işleyişi ve kaydın gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda bilgi talep edildi. Bakanlığın verdiği yanıtta, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından talep edilmesi halinde kayıtların gizlendiği ve kişisel verilerin korunmasına yönelik gerekli tedbirlerin alındığı, gerekli altyapının bulunduğu belirtilmiştir. Başvuran ve yararlanan kadın sayısı sistemde tutulmadığından bu konuda bilgi verilemeyeceği vurgulanmıştır.

Kendi güvenliğini sağlamak ve şiddetten uzak bir hayat kurabilmek için, 6284 Sayılı Kanun'dan faydalanmak üzere mahkemeye yazılı olarak başvuruda bulunan kadınlar, dilekçede çocuklarının okul kayıtlarının,

kendi Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıtlarının gizlenmesi için de tedbir talebinde bulundular. Mahkeme tarafından, çoğunlukla sadece koruma tedbir kararı verilirken, gizliliğe ilişkin taleplere olumlu yanıt verilmedi. Mor Çatı'ya başvuran ve sığınakta çocuklarıyla kalan bir kadın, başvurusunda çocuklarının okul kayıtlarının gizlenmesi için talepte bulundu. Yetkili mahkeme bu talebi yerine getirmede ve çocuğun tanıklığına başvurup ifadesini aldı. Tüm bu süreçte çocuklar gizli kayıt yapılamadığı için okula gidemedi.

Gizli kayıt konusunda SGK kayıtlarının gizlenmesi talebinde de sorunlar yaşandığı görüldü. Kadınlar işe girdiğinde SGK kayıtları gizlenmediği için şiddet uygulayan tarafından çok çabuk bulunabildi. Mahkemeden gizlilik talep eden kadınların kararları ya reddedildi ya da kararın verilmesi oldukça uzun sürdü. Kararların çıkması sürecinde hayatlarına devam etmek için mücadele eden kadınlar, çoğunlukla sigortasız işlerde güvencesiz çalışmak zorunda kaldı.

SGK kayıtlarının gizlenmesi tedbir olarak kabul edildiğinde de birçok sıkıntılar yaşandı. Kendi SGK kayıtları gizlense bile, çocuğun SGK gizli kaydı dâhil edilmiyor olduğu için birçok kadın şiddet uygulayan tarafından bulunma riski yaşadı. Yetkili mahkemeler çoğunlukla çocukların kayıtlarını gizlemek için karar vermiyor. Kadınlar çocuklarıyla birlikte yaşadıkları için, çocuğun sağlık hizmeti alması durumunda, şiddet uygulayan kolaylıkla annenin yerini de tespit edebiliyor.

Evlilikleri kâğıt üzerinde devam ettiği sürece şiddet uygulayan erkekler çalışan kadınların sosyal güvencesinden yararlanmaktalar. Boşanma davalarının uzaması durumunda da fail uzun bir süre bu güvenceden faydalandırılıyor. Yıllarca kendisine ve çocuklarına şiddet uygulayan bir erkek, tedavisini kadının sağlık sigortasından faydalanarak ödetebildi. Bu durum psikolojik olarak kadının şiddet yaşantısından uzaklaşmasını zorlaştırıp, tekrar travma yaşamasına neden oldu.

Gizli kayıt yapıldığı halde, hastane randevu sisteminden faydalandığı için şiddet uygulayan tarafından yaşadığı yer tespit edilen kadınlar oldu. Şiddet uygulayanın Sağlık Bakanlığı'nın internetteki hastane randevu sisteminde kadının T.C. kimlik numarası ile profil oluşturup, kendi telefon numarası ile şifre alıp hastane bilgilerine kolaylıkla ulaşabildiği, kadının kendi profilini geri alamadığı tespit edildi. Bir erkek, sığınakta kalan kadını bu bilgileri kullanarak bulabildi.

ALO 182 Sağlık Bakanlığı hastane randevu sistemini arayan şiddet uygulayanların da kadınların ve çocukların aldıkları hastane randevularını öğrenebildikleri görüldü. Bu destek hattında çalışan çağrı merkezi görevlileriyle yapılan konuşmada, kendilerine bu konuda herhangi bir talimat verilmediği belirtildi.

Ekonomik Desteklerle İlgili

Şiddete maruz kalan kadınların desteklerle buluşmasının hızlı olması önemlidir. Birçok kadın, şiddet uygulayan adreslerini bildiği için iş yerinden ve yaşadığı evden uzaklaşmakta, yeni bir iş bulma ve ev kurma çabası içerisine girmektedir. Çok sayıda kadın kişisel eşyaları da dâhil hiçbir eşyası olmadan evden uzaklaşmak zorunda kaldığından, hızlıca ekonomik desteklere ulaşmak birçok kadın için hayati öneme sahiptir.

Kadınlar ekonomik destek almak için başvurdukları kurumlarda pek çok sorun yaşadıklarını ifade ettiler. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından çocuklar için verilen aynı ve nakdi yardıma başvuran kadınlar, herhangi bir gelirleri varsa bu yardıma erişemeyeceklerinin sözlü olarak kendilerine ifade edildiğini belirttiler. Hiçbir geliri olmadığı halde başvurularına aylarca yanıt alamayan kadınlar oldu. Aynı ve nakdi yardıma başvuran iki kadın, evlerine gelen sosyal hizmet uzmanı tarafından çocuklarının ellerinden alınabileceğiyle tehdit edildiğini belirtti.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Kadın Koordinasyon Merkezi, kadınların aynı ihtiyaçlarının yanı sıra kira yardımı, alışveriş kuponu gibi destekler verip şiddetten uzaklaşma mücadelesi veren kadınların ihtiyaç duyduğu ekonomik güçlenmeye katkıda bulunuyordu. İzlemenin yapıldığı süre boyunca, kuruma yönlendirilen kadınlar çok sayıda sorunla karşılaştıklarını belirttiler. Kira yardımının yapılmıyor olmasının yanı sıra, verilen aynı yardımların ihtiyaçları karşılamaktan uzak olması, alışveriş kuponlarının kısıtlı sayıda verilmesi (senede bir defa), çağrı merkezine ulaşmakta yaşanan zorluk, çalışanların zaman zaman azarlar tonda ve aşağılayıcı biçimde konuşuyor olması, yapılan başvurulara uzunca bir süre yanıt alınamıyor olması

ifade edilen diğer sorunlar oldu.

Ekonomik desteklerden yararlanmak için başvuru yapan kadınların deneyimleri, farklı siyasi çevrelerde olmanın, belli bir dini gruba ait olmanın ya da olmamanın eşit olarak haklardan yararlanmanın önünde engel olduğunu gösterdi. Kadınlar belli gruplara dâhil olmaları halinde yardımlara daha kolay erişebileceklerinin belirtildiğini ifade ettiler.

Sığınaklar

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı KSGM web sitesinden alınan bilgilere göre, 2014 Nisan itibarıyla, Bakanlık'a bağlı 90, belediyelere bağlı 32, STK'lara bağlı 1 olmak üzere toplam 2190 kapasite ile toplam 123 kadın sığınağı bulunmaktadır. [8]

5393 sayılı Belediyeler Kanunu'nun 14. Maddesine göre büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyelere kadın ve çocuklar için sığınak açma görevi verilmiş, fakat kanunun gerektirdiği düzeye bir türlü ulaşamamıştır, kanun karşılığını bulamamıştır. Daha ötesi kadın sığınağı için bu kanunun gerekli gördüğü 50.000 nüfus, yenilenen belediyeler kanununda 100.000'e çıkarılarak ihtiyacı karşılayamayacak kadar yükseltilmiş durumda.

Sığınak sayısı konusunda, bilgi edinme hakkı kanunu kapsamında, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana kaç kadının sığınak talebinde bulunduğu ve kaç kadının bir sığınağa yerleştirildiği soruldu. 12.648 kadın ve beraberindeki çocuğun sığınak desteği aldığı belirtilmiş fakat ne kadar talep olduğuna ilişkin herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Sığınak sayısının yetersizliği nedeniyle, özellikle ilk adım merkezlerinde yoğunluk olduğu, bu yoğunluk nedeniyle yatak kapasitesinin yanı sıra diğer hizmetlerde de aksamalar olduğu görüldü. Sığınaklarda kalan fakat ihtiyaç duyduğu hukuksal ve sosyal desteği Mor Çatı'nın dayanışma merkezinden alan kadınlar oldu. Mor Çatı sığınağı dışındaki sığınaklarda kalan kadınlar deneyim paylaşımında bulunurken, sığınaklarda temel ihtiyaçlarının karşılanmamasıyla nedeniyle sorunlar yaşandığını dile getirdiler. Sığınaklarda yeterli psiko-sosyal çalışmanın yetersiz olduğu, her kadın ve çocuk için ayrı bir sosyal çalışmanın yapılmadığı ve psikolojik desteğin terapi desteği olarak sunulmadığı görüldü.

Sığınaklarla ilgili bir diğer geri bildirim, sığınaklarda kadınların özgürlüğünün kısıtlanması ile ilgiliydi. Güvenlik adı altında kadınların iletişim olanaklarının kısıtlandığı, sığınağa giriş-çıkış saatlerinin kısıtlı olması nedeniyle iş veya ev aramak gibi konularda zorluklar yaşandığı görüldü. Can güvenliği riski yaratacağı gerekçesiyle çalışmasına izin verilmediğini ifade eden 2 kadın, sığınaktan sonra bir hayat kurmak konusunda çıkışsız hissettiklerini belirtti. Sığınak çalışanlarının davranışları konusunda sıkıntı yaşadığını, çalışanların ihtiyaçlarını keyfi olarak karşılaması, hakarete bulunması gibi davranışlarıyla psikolojik şiddet yaşadığını belirten kadınlar oldu. 2 kadın kaldıkları sığınakta çalışanlara "anne" diye hitap edildiğini belirttiler. 2 kadın ise, sığınakta kaldıkları süre içerisinde, sığınak çalışanlarının evlenmelerine aracılık ettiğini ifade ettiler.

2012-2015 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı'nda Koruyucu Hizmet Sunumu ve Şiddet Mağdurlarının Güçlendirilmesi başlığı altında yer alan aktivitelerden olan iş desteğinin sağlanması hakkında, KSGM'den İŞKUR ile işbirliği içerisinde garantili meslek edindirme kurslarından faydalanmasını sağladığı kadın sayısı ve bu kadınlardan sığınakta kalan kadın sayısının 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca bilgi talep edildi. Verilen yanıtta, 2013 yılında sığınakta kalan kadınlardan işe yerleşenlerin sayısının 113 olduğu belirtilmiştir.

Değerlendirme:

Nisan 2013- Nisan 2014 tarihleri arasında 6284 Sayılı Kanun'un uygulanmasına ilişkin yapılan izlemelerde, yetkilendirilen kurumların tümünde şiddetten uzak yaşam kurmak üzere kanundan doğan haklarını kullanmak isteyen kadınların yaşadığı bazı sorunlar olduğu görüldü.

Kadınların öncelikle kanun uygulayıcılarının ve sosyal hizmet personelinin tutumu ile ilgili sıkıntılar

yaşadıkları görüldü. Kurumlarda çalışan personelin 6284 Sayılı Kanun ve bu alandaki diğer hakların ve uygulamaların yanı sıra, kadına yönelik şiddet alanında çalışmanın gerektirdiği donanıma da sahip olmadığı hem başvuruda bulunan kadınların aktarımlarında hem de Mor Çatı çalışanlarının bu kişilerle kurdukları iletişimlerde görüldü. Kanun uygulayıcılarının kadınları suçlayıcı bir tavır içerine girmeleri ve erkek dayanışması sergilemeleri nedeniyle zorluk yaşadıklarını belirten kadınlar oldu. Şiddete maruz kaldığı için şikâyetçi olmak üzere karakola giden kadınların sıklıkla dile getirdiği ifade "kendilerini suçlu gibi hissettikleri" oldu. Kadınlar, karakolda ve savcılıkta şiddet uygulayandan yana olan bu tavırla karşılaşmalarını belirttiler. Şiddete maruz kalan kadınların tarif ettiği durumun aslında şiddet olmadığı ya da kadının şiddeti hak edecek şeyler yaptırdığı için şiddet gördüğü vurgusu yapılarak kadınların kendilerini suçlu hissetmelerine yol açan bir tutum sergilendiği görüldü. Kollukta şikâyetçi bulunan kadınlar tarafından, ifadelerinin tam alınmadığı ve şiddet uygulayanın lehine manipüle edildiği dile getirildi. İlk adım sığınağına yerleştirilen bir kadın, karakol tarafından sığınağın yeri şiddet uygulayana söylendiği için bulundu.

Özellikle cinsel şiddet vakalarında kadınların alanda hizmet veren yetkililerin yargılayan tutumu ve kadınların beyanlarını dikkate almama gibi uygulamaları ile sıklıkla karşılaştığı görüldü. Cinsel şiddet yaşayan kadın ve çocukların kendilerinin delil toplaması gerektiği belirtildi. Bir kadın cinsel şiddete maruz kalan kızı için savcılığa şikâyetçi bulunduğunda, ifade sırasında "bu zamana kadar aklın neredeydi" diye kendisini azarlayan savcı tarafından delil bularak gelmesi söylenerek kovulduğunu ifade etti. Tecavüze uğrayan bir kadın kendisine, daha önce seks işçiliği yaptığı için tecavüzcülerinin serbest kaldığını belirttiğini söyledi.

Birçok kadın, gittikleri karakoldaki kolluk yetkililerinin kendilerine kötü davrandığını belirtti. Bununla beraber kadınlar, aşağılama, hakaret etme, küçük görme gibi davranışlarda bulunan kolluk yetkilileri hakkında şikâyetçi bulunmaktan çekindi. Sadece bir kadın, şiddete maruz kaldığında başvurduğu karakolda kendisine kötü davranan yetkililerden şikâyetçi oldu.

Şiddete karşı mücadelede yetki verilen kurumlarda sıklıkla uygulanan yöntemlerden birinin bezdirme olduğu saptandı. Kadınların, gittikleri kurumlarda çalışan tarafından haklarını kullanmaktan vazgeçmeleri için eksik veya yanlış bilgilendirme ile ya da süreçte karşılaşacakları zorlukları atlatabilecekleri gibi söylemlerle yönlendirilmeye çalışıldığı görüldü. Birçok kadın, şiddet uygulayanı şikâyet etmek için başvurdukları karakolda "şikâyet etsen de bir şey çıkmaz, sonra daha kötü olur" denilerek şikâyetçi olmaktan vazgeçmesinin teşvik edildiğini belirtti. Şiddet uygulayanın zaten ceza almayacağı ve şikâyetçi olduğu için daha fazla saldırganlaşabileceği, sığınakların çocuklarla kalmaya uygun yerler olmadığı ya da çocukla gidemeyeceği, buralarda kadınların "kötü yola" düşürüleceği imalarında bulunulduğu tespit edildi. 6284 Sayılı Kanun'un uygulanmasıyla ilgili de, kanunun zaten uygulanmasının mümkün olmadığı söylenerek güvensizlik yaratıldığı görüldü. "Senin gibi bir sürü kadın var, hangi birine koruma verelim" gibi ifadelerin de koruma talebinde bulunan kadınların sıklıkla karşılaştığı ifadelerden biri olduğu anlaşıldı. Bir karakolda, koruma talebinde bulunan kadına, korumanın masraflarının kendisinin ödemesi gerektiği söylenerek bu talepten vazgeçirildi.

Yukarıdakine benzer durumların yargı makamlarıyla da yaşandığı tespit edildi. Şiddet uygulayanla aynı evlerde yaşayan bir kadın, savcı tarafından aynı evde yaşamadıkları için 6284 kararı almasının zor olduğunun söylediğini anlattı. Eski partneri tarafından tehdit edilen bir başka kadın "bunda yapacak bir şey yok ki" denilerek savcı tarafından geri çevrildiğini belirtti. Bunların yanı sıra, kadınların çoğunun, defalarca fiziksel şiddete uğrayıp bunun için şikâyetçi buldukları halde şiddet uygulayan hakkında takipsizlik kararı veya sadece para cezası verilmesi nedeniyle bezdiği ve birçok olayda şikâyetçi olmamayı tercih ettiği görüldü. Bunun bir başka sonucu da kadınların adli mercilere güvenlerinin azalması olarak tezahür etti.

Kanun kapsamında verilmesi beklenen ve kadınların hayatını sürdürmesi için öncelikli ihtiyaçlardan biri olan geçici maddi yardımla ilgili aldıkları bilgilerin de haklarından yararlanmaktan vazgeçmelerine neden olduğu görüldü. Geçici maddi yardımın ödenmesine ilişkin Kanun'un 17. Maddesi 2. Bendi'nde " Bu ödemeler, Bakanlık bütçesine, geçici maddi yardımlar için konulan ödenekten karşılanır. Yapılan ödemeler, şiddet uygulayandan tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilemeyenler 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi dairesi tarafından takip ve tahsil edilir." denilmektedir. ŞÖNİM tarafından bu bilginin kadınlara bildirilme biçiminin kadınların bu haktan yararlanmaktan vazgeçmesine neden olduğu gözlemlendi.

6284 Sayılı Kanun ile ilgili tespit edilen bir diğer sorun, personel yeterli donanıma sahip olsa dahi, gerekli

altyapı oluşmadığı için kanunun tüm maddelerinin uygulanmasının mümkün olmaması. Örneğin; gizli kayıt ile ilgili destek veren okul müdürü, kaydı gizli bir şekilde yapsa dahi, çocuğun nakil yaptırdığı okulun bu bilgiye erişebildiğini ve şiddet uygulayan kişinin bu yolla çocuğun yerini tespit ettiğini, kaydın görünmez olmasını sağlayacak bir sistem bulunmadığını belirtmiştir. Şiddet uygulayanın ulaşmaması için SGK kaydını gizleyen bir kadın ise, gizli kayda rağmen hastane randevu sistemini kullandığında yeri açığa çıkacağı için özel hastanelerden sağlık hizmeti almak zorunda kaldığını belirtti.

Gizli kayıt ile ilgili mahkemeden karar çıksa dahi farklı kurumlarda sorunlar yaşandığı tespit edildi. Kurumlar arası koordinasyon eksikliğinin, gizli kayıt kararı alınıp kaydın gerçekleşmesine rağmen, çocukların ya da kadınların buldukları yer bilgisinin şiddet uygulayanlar tarafından tespit edilebilmesine yol açtığı görüldü.

Kanundaki gizlilikle ilgili diğer maddelerin uygulanmaması nedeniyle kimlik değişimine başvurmak durumunda kalındığı görüldü. Kimlik değişimi, gizli kayıtla ilgili sorunları ortadan kaldırmakla beraber, kimliği değişen kadın ve çocuklar, tüm geçmişlerinin silinmesi hissiyatı yaşıyorlar. Kimlik değişimine ihtiyaç duyulmadan kadın ve çocukların korunabileceği mekanizmaların bir an önce devreye girmesi, kanunun kadınları güçlendirmesi için oldukça önemli. Erkekler hayatlarına devam ederken, şiddetten uzaklaşan kadınlar kendilerini gizlemek ve hayatta kalmak için mücadele etmeye devam ediyor.

Uygulanması gereken bir diğer uygulama olan, ev tahsisi konusunda da herhangi bir gelişme olmadığı görüldü. Sığınakların işleyişine dair hazırlanan yönetmelikte, Madde 13/c’de on iki yaşından büyük ya da engelli çocuğu olan kadınlara ev tahsis edileceğini ifade ediliyor. Ancak hala bu maddenin uygulanmadığını görüyoruz. Bu konuda, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’na bilgi edinme hakkı kapsamında aşağıdaki soruları soruldu:

- 1.** On iki yaşından büyük erkek çocuğu veyahut engelli çocuğu bulunması nedeni ile sığınağa kabulü yapılmayan kadın ve çocuk sayısı,
- 2.** On iki yaşından büyük erkek çocukları ve engelli çocukları ile birlikte kalmak üzere mesken talep eden kadın sayısı ile talepleri gereğince mesken tahsis edilen kadın sayısı,
- 3.** Bu tahsisin ne kadar süre ile devam ettiğine ilişkin, bilgi talebinde bulunuldu.

Verilen yanıtta yukarıdaki soruların hiçbiri yanıtlanmamıştır. “On iki yaşından büyük erkek çocuğu veya engelli çocuğu olan şiddet mağduru kadınlardan, durumu uygun olanlara ev kiralama suretiyle bağımsız yaşama geçebilmeleri için Bakanlığımızca gerekli çalışmalar yürütülmekte olup söz konusu hizmete ihtiyaç duyan illere gerekli ödenekler gönderilmektedir.” denmiştir. Ayrıca, söz konusu kadınlara kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt gibi yerlerde giderleri bakanlık bütçesinden karşılanmak üzere barınma sağlandığı bilgisi de verilmiştir. Mor Çatı’ya başvuran kadınların deneyimleri, Bakanlığın genel ifadelerle verdiği yanıtta uygulamarın gerçekleşmediğini gösterir niteliktedir. On iki yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınların çocuklarıyla beraber sığınağa kabul edilmedikleri için sığınağa gitmekten vazgeçmek ve çoğu zaman da şiddet ortamına geri dönmek zorunda kaldıkları görüldü.

Sığınak kabullerinde yabancı uyruklu kadınların da zorluk yaşadığı görüldü. Bir kadın, aile içi şiddete maruz kaldığı ve öldürülmekle tehdit edildiği halde, Suriyeli olduğu için sığınak desteğinden faydalanamayacağı ifade edildi. İzlemenin yapıldığı süreçte Mor Çatı sığınagında kalan 5 kadın ve 2 çocuk ise TC vatandaşı olmadığı için Mor Çatı sığınacı dışında sığınaklarda kalamadı.

6284 Sayılı Kanun’un 8. Madde’sinde “Tedbir kararları en çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer hâkiminden, mülkî amirden ya da kolluk biriminden talep edilebilir.” denmiştir. Buna rağmen, tedbir kararı almak isteyen kadınlara ikametlerinin bulunduğu yere başvurmaları söylendiği görüldü. Bu durum hem mahkemelerde, hem kollukta hem de mülki amirliklerde yaşanıyor olduğu görüldü.

Dayanışma içinde olduğumuz birçok kadın, karakolda arabuluculuk yapıp şiddet uygulayanla tekrar bir araya getirilmelerine çalışıldığını belirttiler. Şikâyeti hiç alınmayan kadınların yanı sıra, kendilerine barışığına dair kâğıt imzalatıldığını ifade eden kadınlar da oldu.

İzlemenin yapıldığı süre boyunca, kanunun uygulanmasında önemli bir işlevi olması beklenen ŞÖNİM’lerin

sayısının yetersiz olması ve raporun ikinci bölümünde ŞÖNİM'lerin yapısına ilişkin değindiğimiz sıkıntılar nedeniyle, şiddete maruz kalan kadınların ilk adımda başvurduğu kurumlar çoğunlukla karakollar oldu. Mor Çatı'yı arayan ve sığınak konusunda yönlendirme talep eden kadınlar da, bu desteğe en hızlı şekilde ulaşmasının yolunun kolluğa başvurmak olması nedeniyle, karakola yönlendirildi. Her ne kadar geçmiş yıllara göre kolluğun kadına yönelik şiddete karşı duyarlılığı ve konu hakkında bilgisi artsa da hala sıklıkla kolluktaki kötü uygulamalarla karşılaşmak mümkün. Şiddetten kurtulmak için mücadele eden kadınlar, 6284'ün uygulanmasında en çok kollukla ilgili yaşadıkları sorunları dile getirdiler.

Kolluk uygulamalarında en sık rastlanan ihlallerin başında, kadınların şikâyetinin kayda alınmaması geliyor. Kadınlar karakola gidip yaşadıkları şiddete ilişkin bilgi almak istediklerinde şikâyetlerinin alınmadığını, ifade tutanağının tutulmadığını belirttiler. Şikâyetin kayda geçmemesi ya da kadınların ifade ettiğinden farklı bir şekilde kayda geçirilmesi gibi uygulamaların hala geçerliliğini koruduğu görüldü. Bu durum hem kayda geçmeyen şikâyetlerin kadınların ileride delil sunmasını engellemesine hem de çok sayıda ev içi şiddet vakasının istatistiklerde yer almaması gibi çok sayıda soruna yol açabilmektedir.

Birçok kadın kendisine şiddet uygulayan erkek için "kovuşturmayaya yer olmadığı" kararı alındığını belirtti.

Karşılaşılan bu olumsuz uygulamaların haklara erişmenin önünde bir engel olmasının yanı sıra, kadınları güçsüzleştirilen ve çaresiz hissettiren şiddetten uzaklaşmalarının önünde engel oluşturan uygulamalar olduğunu gördük.

Koza-Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) Uygulamaları

8 Mart 2012'de kabul edilen ve 20 Mart 2012'de yürürlüğe giren 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin İzlenmesine Dair Kanun'un kabulünden bu yana iki sene geçti. 18 Ocak 2013'te uygulama yönetmeliği yürürlüğe giren kanunla beraber, kadına yönelik şiddetle mücadelede yeni bir sosyal hizmet kurumunun varlığı gündeme geldi: Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri. Kadına karşı şiddetle mücadelede temel insan haklarına saygı, özel hayatın gizliliği, sosyal devlet ilkeleri ve toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışıyla çalışmalarını sürdüreceği olan, verilecek destek hizmetlerinin sunumunda ve koordinasyonunda tek adım anlayışını esas alan bir hizmet vereceği belirtilen [9] ŞÖNİM, 2012 yılının Kasım ayından itibaren pilot illerde hizmet vermeye başladı.

2011 yılına kadar Türkiye'de sosyal hizmetler Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) altında sunulmaktaydı. Kamu tüzel kişiliği olan SHÇEK'ler 633 sayılı 6.4.2011 tarihli kanun hükmünde kararname [10] ile kapatılıp, yerine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı belli hizmet birimleri kuruldu. Bu kararname ile SHÇEK'in merkez teşkilatı tasfiye edildi ve taşra teşkilatı İl Özel İdarelerine bağlandı. SHÇEK'ler kendi kamu tüzel kişiliğini haiz, devletin hiyerarşisinden uzak, kendi özerklikleri dâhilinde karar alabilme yetkisi olan kurumlarken, ŞÖNİM'ler doğrudan bakanlığın hiyerarşisine tâbi yapılar olarak hayata geçmiştir. [11]

ŞÖNİM'lerin işleyişine ilişkin yönetmelik hali hazırda yürürlüğe girmiş değildir. Ancak 6284 Sayılı Kanun ve sığınakların işleyişine ilişkin yönetmeliğin yanı sıra, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından değerlendirilmesi için Mor Çatı'ya gönderilen Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik Taslağı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) web sitesinde [12] ve ŞÖNİM'lere ilişkin web sitesinde [13] kuruma ilişkin yer alan bilgiler, genel bir çerçeve sunmaktadır.

Bu merkezlere ilişkin, 6284 Sayılı Kanun'da "Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kurulması" başlıklı Madde 14'te şöyle denmekte:

Bakanlık, şiddetin önlenmesi ile şiddet mağduru hakkında verilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan hakkında verilecek önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik güçlendirici ve destekleyici danışmanlık, rehberlik, yönlendirme ve izleme hizmetlerinin verildiği, yeterli ve gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, çalışmaların yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürütüldüğü ŞÖNİM'i kurar.

KSGM web sitesinde ise, merkezlerde sunulan hizmetlerin 3 adımda uygulanacağı belirtilmiştir:

- 1- Şiddetin önlenmesi ve tedbir kararlarının izlenmesine yönelik hizmetler;
- 2- Şiddet mağduru kişilere yönelik hizmetler,
- 3- Şiddet uygulayan/uygulama ihtimali bulunan kişilere yönelik hizmetler.

Şiddetin önlenmesi ve tedbir kararlarının izlenmesine yönelik hizmetler; koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak, korunan kişiye verilen barınma, geçici maddi yardım, sağlık, adli yardım hizmetleri ve diğer hizmetleri koordine etmek, gerekli hallerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak, kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılmasına yönelik programlar hazırlamak ve uygulamak, Bakanlık bünyesinde kurulan çağrı merkezinin bu kanunun amacına uygun olarak yaygınlaştırılması ve yapılan müracaatların izlenmesini sağlamak ve şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak olarak belirtilmiştir.

Şiddet mağduru kişilere yönelik hizmetler; maddi yardım, hukuki destek, tıbbi destek, psiko-sosyal destek, istihdama yönelik destek, barınma hizmeti, kreş yardımı, çocuklar için burs, yönlendirme ve rehberlik, eğitim-öğretim konusunda destek sağlamak olarak sıralanmıştır.

Mor Çatı'ya Nisan 2013-Nisan 2014 tarihleri arasında başvuran kadınların, yukarıda genel çerçevesini sunulan ŞÖNİM'lere ilişkin deneyimleri dinlendi. Bunun yanı sıra, bu süre içinde deneyimi olan kadınlardan 36'sına bu kurum tarafından verilmesi gereken hizmetler temelinde sorular sorularak, deneyimlerine ilişkin ayrıntılı görüşmeler gerçekleştirildi.

Kadınlarla yapılan görüşmelerde, ŞÖNİM'lerin bilinirliği, ulaşımının yanı sıra burada verilen hizmetin niteliğine ilişkin bilgi edinme fırsatı bulundu. ŞÖNİM deneyimini paylaşan kadınlar, ilk iletişimin nasıl gerçekleştiği, yapılan görüşmelerde çalışanların tutumu ve kadına yönelik şiddet alanında çalışmak için yeterliliği, kurumun şiddete maruz kalan kadınların ihtiyaçlarıyla buluşmasında ne kadar etkili olduğu 7/24 hizmetin işleyişi konularında neler yaşadıklarını aktardılar.

Kadına yönelik şiddetle ilgili sosyal hizmetler için çalışması planlanan ŞÖNİM'lerin, tüm Türkiye'de toplam sayısı on dördür. Mor Çatı'ya başvuran kadınların birçoğunun yaşadığı il olan İstanbul'da da bir tane ŞÖNİM hizmet vermektedir. Bu sayı İstanbul nüfusu göz önüne alındığında ihtiyacın çok altındadır.[14] Bununla beraber, Mor Çatı'nın dayanışma merkezine bir yıl boyunca başvuran kadınların çok azı ŞÖNİM'in varlığında haberdardı. Pilot illerde hizmet veren ŞÖNİM'lerin açılmasından bu yana bir buçuk sene kadar bir zaman geçmiş olmakla beraber kurumun bilinirliği konusunda çok fazla aşama kaydedilmemiş olduğu gözlemlendi. Deneyimlerini dinlediğimiz kadınların çoğu, daha önce hiç ŞÖNİM'e başvuru yapmamıştı. Ayrıntılı görüşme yapılan kadınların ise yarısı, ŞÖNİM'in varlığını ilk defa Mor Çatı'dan duyduklarını ifade ettiler. Geri kalanların çoğunun internetten, tanıdıklarından veya bir başka kadın örgütü ya da STK'dan duydukları, az sayıda kadının bir devlet kurumu tarafından yönlendirildiği görüldü.

ŞÖNİM'e Erişim:

İstanbul ŞÖNİM'in merkezi bir yerde olmamasının yanı sıra ulaşım imkânlarının kısıtlı olmasının kadınlar için sıkıntı yaratabildiği görüldü. ŞÖNİM'e nasıl ulaştıklarına ilişkin soruya; doğrudan bir kurum tarafından ulaşımı sağlanmayan kadınlar, zorlukla ulaştıkları yanıtını verdi. ŞÖNİM deneyimine ilişkin konuştuğumuz kadınların çoğu görüşmelerini sadece telefonla gerçekleştirdiklerini belirtti. Görüşmelerin sadece telefonla gerçekleşmesinde kurumun ulaşımının güç olmasının yanı sıra zaman zaman yüz yüze görüşme için randevu verilmemesinin ve başvuruların karakola yönlendirilmesinin de etkisi olduğu görüldü.

Bunun yanı sıra, gizli kayıt konusunda destek almak için ŞÖNİM'i arayan ve bu desteğe acilen erişmesi gereken bir kadın, ilgili uzman alanda olduğu için bilgi verilemediği yanıtıyla karşılaştığını belirtti. ŞÖNİM'e telefon yoluyla ulaşmakta zorluk yaşadıklarını, geri dönüş yapılacağı söylendiği halde yapılmadığını belirten kadınlar oldu.

Çalışanların tutumu:

Görüşme yapılan kadınlar, ŞÖNİM'e gittiklerinde veya iletişim kurduklarında nasıl hissettiklerini ve ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanmadığı sorusuna genel olarak olumsuz yanıt verdiler. Bu konuda tanıklıklarına başvuru kadınların çoğu iyi hissetmemelerinin nedeninin yeterli ilgi olmaması ve baştan savıldıklarını düşünmeleri olduğunu belirttiler. Kadınların sıklıkla kullandığı ifadelerden biri, "ŞÖNİM'den aradığımı bulamadım" oldu. Mor Çatı'dan bilgi aldıktan sonra ve belli bir talep ile ŞÖNİM'i arayan kadınlar, ihtiyaçlarıyla ilgili ayrıntılı bilgi verilmesi ya da ihtiyaçlarının karşılanması konusunda yaşadıkları sıkıntıyı ifade ettiler.

Bir kadın durumunu "bana bir evrak gibi davrandılar" sözleriyle ifade etti. Bir kadın, ŞÖNİM'de dinlendiğini fakat ihtiyaçlarının karşılanmadığını belirtti. İki kadın yaptıkları görüşmede kendileriyle sert ve azarlar bir tonda konuşulduğunu belirtti. Bir başka kadın, ŞÖNİM'de kendisine ve verdiği mücadeleye üstten bakıldığını ve desteklerin de bu bakış açısıyla planlandığını düşündüğünü belirtti. Kendisini iyi hissetmediğini belirten bir başka kadın, ŞÖNİM'de yüz yüze görüşme yaptığı sosyal hizmet uzmanının, sürekli kendisini örnek göstererek kıyas yapmasından rahatsız olduğunu, görüşme sonunda tansiyonu düştüğü için fiziksel olarak da rahatsızlandığını söyledi. Bu deneyimi yaşayan kadın, sosyal hizmet uzmanının, şiddete uğrama ihtimalinin herkes için geçerli olduğunu fakat bunu önlemenin yolları olduğunu belirtip, kendisinin de tacize uğrama riski olduğunu ama yüzük takarak tacizi önlediğini, şiddet yaşama riski olan herkes için tedbir alınmayacağını söylediğini ifade etti. Görüşmede "Sizden kötü söylediğini ifade etti, sizin sığınağa ihtiyacınız yok." denilerek sığınak ihtiyacının reddedildiğini de ilettiler.

ŞÖNİM deneyimlerini paylaşan kadınlara, herhangi bir işlem yapmaya zorlanıp zorlanmadıkları ve kendilerini baskı altında hissedip hissetmedikleri soruldu. Üç kadın istemedikleri halde psikiyatriste yönlendirildiklerini belirtti. Görüşme sonrası sağlık sorunu yaşayan bir kadın, bu sırada kendi rızasıyla sığınağa gitmekten vazgeçtiğine ilişkin bir kâğıt imzalatıldığını paylaştı. Bir kadın ŞÖNİM'le görüşmesi sonrasında, belli destekler aldığına ilişkin bir form imzalatıldığını, bir başka kadın, sığınakta yer olmadığı gerekçesiyle kendisine yer bulunamaması halinde başka bir şehre yollanmakla tehdit edildiğini ifade etti.

Destekler:

Ayrıntılı ihtiyaç analizi

ŞÖNİM'in vermesi gereken desteklerin başında, ayrıntılı ihtiyaç analizi yer almaktadır. ŞÖNİM Yönetmelik Taslağı'nda Madde 17'de verilmesi gereken desteklerle ilgili "Şiddet mağduru ve beraberindeki çocuklar veya şiddet uygulayan ile sosyal çalışmacı ya da psikolog ve gerektiğinde çocuk gelişimcisi ile mesleki görüşme gerçekleştirilerek; sorunların tespit edildiği ve uygulanacak sosyal hizmet modelinin belirlendiği bir ön görüşme raporu hazırlanır. Gerekli görülen hallerde sosyal inceleme raporu hazırlanır, bu raporlar ilgilinin dosyasına eklenir." denilmektedir.

ŞÖNİM deneyimini dinlediğimiz kadınların hiçbiri için ayrıntılı ihtiyaç analizinin yapılmadığı anlaşıldı. Şiddetten uzaklaşma süreci her kadın için farklı işleyen ve farklı ihtiyaçları ortaya çıkaran bir süreçtir. Kadınların daha önce şiddetten uzaklaşmak için aldığı kişisel ya da yasal önlemler, ihtiyaçlarının karşılanması için hangi haklardan faydalanabileceklerinin tespiti gereklidir. Ayrıntılı ihtiyaç analizinin yapılması, acil müdahale gerektiren durumda kanunların devreye girmesini ve şiddetten kurtulmak için yapılan planın etkili olabilmesini sağlar. Görüşme yapılan kadınların hiçbiri çocuklarıyla ilgili aldıkları herhangi bir destekten bahsetmemiştir.

Maddi ve ayni destekler

Kadınların şiddetten uzaklaşma sürecinde, çoğunlukla ekonomik koşullar belirleyici oluyor. Hızlı olarak ve yeterli miktarda ekonomik desteğin sağlanması, kadınların şiddetten kurtulmak için belirlediği koşulları oluşturabilmesi ve devamını sağlayabilmesi için gereklidir. ŞÖNİM'le ilgili deneyimlerini paylaşan kadınların büyük çoğunluğu, bu konuda yeterli desteği alamadıklarını belirtti.

Bir kadın, çocuğu için gereken oyun evi desteğini, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'ndan (SYDV)

maas aldığı için alamayacağı, bir kadın SYDV'den gıda yardımı aldığı gerekçesiyle kira yardımından faydalanamayacağı söylenerek geri çevrildiğini belirtti. Ekonomik destek için başvuran bir kadının talebine öncelikle eski eşinden nafaka istemesinin gerekli olduğu yanıtı verildi. Bir başka kadın ise hikâyesi dinlenmeden ihtiyaçlarının maddi yardım ve güvenliğe indirildiğini, aynı ve nakdi destek aldığını ama ekonomik desteğe ihtiyaç duyduğunu söylediğinde, başka bir mekanizmaya yönlendirilmediğini, "O zaman siz hakkınızı almışsınız, başka yardım alamazsınız" yanıtıyla karşılaştığını belirtti.

Bulduğu ilçedeki kaymakamlığa yazılı olarak başvuru yaparak geçici maddi yardımdan faydalanmak isteyen bir kadına, ŞÖNİM tarafından geri bildirimde bulunuldu. Sosyal hizmet uzmanı tarafından evinde sosyal inceleme yapılan kadın, daha sonra yazılı olarak şu yanıtı aldı:

"... Kaymakamlığına yapmış olduğunuz başvuru doğrultusunda ev ziyaretiniz tamamlanmış olup, 6284 Sayılı Kanun kapsamında geçici maddi yardım talebinde bulunulması için ilgili mülki amir veya aile mahkemesine başvuruda bulunulması gerektiği hususunda; Bilgilerinize rica ederim."

Zaten kaymakamlığa başvuruda bulunmuş olan kadın, bu bildirimden ardından herhangi bir destek alamadı. Kaymakamlıktan kendisine gelen yanıtta ise daha önce SYDV'den aldığı yardımlar olduğu dile getirilerek, geçici maddi yardım talebine ilişkin bir şey yazılmadı. Oysa 6284 Sayılı Kanun'da mülki amirlik tarafından verilecek koruyucu tedbir kararlarında (Madde 3), "Diğer kanunlar kapsamında yapılacak yardımlar saklı kalmak üzere, geçici maddi yardım yapılması." ifadesi bulunmaktadır. Dolayısıyla başka bir yerden yardım almış olması bu yardımdan faydalanmasının önünde engel değildir.

Ekonomik desteğe ihtiyaç duyan kadınların bir kısmının SYDV'lere yönlendirildikleri görüldü. ŞÖNİM çalışanı sosyal hizmet uzmanı tarafından evlerine tespit için gidilen kadınlar da, ihtiyaç duydukları halde, 6284 Sayılı Kanun kapsamında alabilecekleri geçici maddi yardım yerine mülki amirlikten verilen yoksulluk yardımlarına yönlendirildiler.

Hukuki destek

Hâlihazırda Baro'dan ve Mor Çatı'dan hukuki destek alan kadınlar hariç, hukuki desteğe ihtiyaç duyan kadınlar bu destek için ŞÖNİM tarafından Baro'ya yönlendirildiklerini söylediler. ŞÖNİM'e hukuki destek için başvuran kadınların Baro'ya yönlendirilmesinin ve hızlı bir şekilde avukat atamasının yapıldığı anlaşıldı.

Psikolojik destek

Psikolojik destek ihtiyacı duyan kadınlardan sadece bir tanesi psikolojik destek alabildiğini belirtti. Bir kadın ise özellikle psikolojik destek istediğini belirttiği halde, bu desteğe ulaşamadığını ifade etti.

6284 Sayılı Kanun ile İlgili Koordinasyon

ŞÖNİM'e, 6284 Sayılı Kanun ile ilgili de belli yükümlülükler de verilmiştir. "Tedbir kararının talep edilmesi" başlıklı Madde 18'de "ŞÖNİM tarafından gerektiği takdirde ivedilikle; resen tedbir kararı alınmak üzere başvuruda bulunulabilir." denilmektedir. Aynı maddede "Diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde verilecek hizmetleri içeren tedbir kararı hakkında, ŞÖNİM'e kararın tebliğinden itibaren ilgili kurum ve kuruluşlar hakkında kişi bilgilendirilir ve gerekli yönlendirme yapılır. İşbirliği yapılan kurum ve kuruluşlarla tedbir kararı ve ilgili hakkında irtibat kurulur. Kurumlar, yapılan iş ve işlemlerin önemli aşama ve sonuçları hakkında ŞÖNİM'e bilgi verir." de denilmiştir. Çalışma kapsamında görüşülen kadınların bir bölümü 6284 Sayılı Kanun kapsamında desteklenmeye ihtiyaç duyan kadınlardı. Mor Çatı'dan kanun hakkında ayrıntılı bilgi alıp, doğrudan bir ihtiyaçla başvuran kadınların çoğu kanunla ilgili aldıkları bilgi doğrultusunda tespit ettikleri destekten faydalanamadılar.

ŞÖNİM'in koordinasyon yükümlülüğüne ilişkin, bilgi edinme kanunu kapsamında sorduğumuz soruya, veri girişlerinin Bakanlık sistemince takip edilmesi nedeniyle yanıtı aranan bilgilerin KSGM'den talep edilmesi gerekliliği belirtilmiştir.

Sağlık Desteği

6284 Sayılı Kanun'un uygulama yönetmeliğinde, korunan kişinin sağlık giderlerinin genel sağlık sigortası kapsamında karşılanacağı belirtilmiştir (Madde 44/1). [15] 6284 Sayılı Kanun kapsamında verilen sağlık desteğinden yararlanmak isteyen bir kadın, bu destekten iki ay faydalanabildiğini sonrasında ise bu iki aya ilişkin prim borcu olduğunun ortaya çıktığını söyledi. Görüştüğümüz kadınlardan dördü, ihtiyaç duyduğu halde sosyal güvencesi olmadığı için sağlıkla ilgili destek alamadığını belirtti. Darp yaşadıktan sonra iki defa ŞÖNİM'e başvuran bir kadın, her iki seferde de hastaneye gönderilerek darp raporu aldığını söyledi.

Eğitim ve mesleki destek

Görüştüğümüz kadınlardan sadece bir tanesi eğitim desteğine ulaşabildiğini belirtti. Mesleki danışmanlık konusunda ise görüşülen kadınların hiçbiri destek alamadıklarını, iş bulmaya ihtiyaç duyan kadınlar kendilerine İŞKUR'a başvurmalarının söylendiğini belirttiler.

Sığınak

6284 Sayılı Kanun'a göre Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlükleri ve ŞÖNİM'lerin yanı sıra, mülki amirlikler ve karakollar da şiddete uğradığını beyan eden kadına uygun ve güvenli barınma yeri bulmakla yükümlüdür. Ayrıca yine bu kanun kapsamında, Kasım 2012'de açılan ŞÖNİM'ler ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, kadının şiddetten uzaklaşmak için ihtiyacı olan her türlü hizmeti koordine etmekle yükümlüdür. Buna rağmen, Mor Çatı tarafından, sığınak desteği için ilgili kurumlara yönlendirilen kadınların hemen hepsi, sadece karakollar vasıtasıyla bir sığınağa yerleşebildi.

Sığınak desteği için ŞÖNİM'e yönlendirilen kadınlar, kendilerine öncelikle karakola gitmelerinin belirtildiğini ifade etti. Bir kadın, karakola gitmek istemiyorsa ŞÖNİM'e gidebileceği ancak orada "uygun görülürse" sığınak kabulünün yapılacağı söylendiğini, uygun görülmediği durumda kalacak yeri olmadığı halde bunun söylenmesinden duyduğu öfkeyi dile getirdi.

ŞÖNİM'e sığınak desteği için başvuran kadınların beşi, on iki yaşından büyük erkek çocukları olduğu için sığınağa kabul edilmedi. 6284 Sayılı Kanun'da ve sığınak yönetmeliğinde de belirtildiği üzere, on iki yaşından büyük çocuğu olan kadınlara ev tahsis edilmesi, çocuklarından ayrılmadan şiddetten uzaklaşması için seçenekler sunulması gerekmektedir. Bir kadına, sığınak için başvuruda bulunduğu ŞÖNİM'den "Seni yerleştirebiliriz ancak oğlunu bırakacak bir yer bulup öyle gel" yanıtı verildiği ve ev tahsis hakkı konusunda bilgilendirilmediği görüldü. Kalacak bir yer bulamadığı için çocuğunu, şiddet uygulayanın yanında bırakmak zorunda kalarak sığınağı gittiğinde ise bu kez de yer olmadığı söylenerek geri çevrildiğini aktardı. Mor Çatı'nın dayanışma ilişkisini sürdürdüğü kadın, ev tahsisi için tekrar başvurduğunda, böyle bir hizmet olmadığı yanıtı almış, kadının talebini ısrarla iletmesi üzerine, "Böyle bir şey var ama yürürlüğe girmedi. Biz olunca seni ararız." yanıtıyla karşılaştığını söyledi. Erkek çocuğu 12 yaşından büyük olan bir başka kadın, 6284'teki ev tahsisi ile ilgili maddeyi söylediğinde bunun bölgeden bölgeye değiştiği, kanundaki gibi olmadığı yanıtını aldığını belirtti. 12 yaşından büyük çocuğu olduğu için sığınağa kabul edilmeyeceğini öğrenen bir kadın, sığınağa gitmekten vazgeçtiğini söyledi. Biri karakoldan yönlendirilen iki kadın, sığınak desteği alabildi. Sığınağa yerleşmeyi talep ettiği halde, kendisinden daha fazla ihtiyaç duyanlar olduğu gerekçesiyle; başka bir şehirde sığınağa gitmeyi güvenlik açısından tercih ettiğini söyleyen başka bir kadın da gitmek istediği şehirdeki ŞÖNİM'e başvurması söylenerek geri çevrildi.

Sığınak desteği için ŞÖNİM'i arayan iki kadın, sığınağa giderse çalışamayacağı bilgisi verildiği için gitmekten vazgeçtiğini belirtti.

Değerlendirme:

Kadına yönelik şiddet ile mücadele için çözüm olarak sunulan ŞÖNİM'lerle, kadınlara verilmesi gereken desteklerin merkezleşmesi öngörülmektedir. Öngörülen bu sisteme göre, sığınağa gitmek isteyen bir kadın, öncelikle kolluk kuvvetlerine başvurmakta, karakol geçici sığınağa yerleştirmekte, kalıcı sığınak için ŞÖNİM ile bağlantıya geçilmekte, ŞÖNİM belediye ve bakanlık sığınaklarında yer olup olmadığını öğrenmekte ve kadını kalıcı sığınağa yerleştirmektedir. Mevcut sistemde belediye sığınaklarının ve bağımsız sığınakların tamamı, sığınak kabullerini ŞÖNİM üzerinden yapmak zorunda bırakılmaktadırlar. Sığınakların işleyişine

ilişkin yönetmeliğe göre, sığınağa "kabulünü isteyen kadınlar il müdürlüğüne, ŞÖNİM'e, benzeri görevleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili yönlendirici birimlerine veya kolluğa başvurabilirler." denilmiştir. Kabule ilişkin ise mülki amir, aile mahkemesi hâkimi veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amirinin kararı üzerine ŞÖNİM tarafından kadınların kabul edileceği söylenmiştir. Buna karşın, ŞÖNİM'in kuruluşu sonrası, İstanbul'da ve diğer birçok ilde, istisnalar hariç, belediyelere bağlı olarak çalışmalarını yürüten sığınakların doğrudan kabul yapmadığını gördük.

Sığınakların işleyişine dair yönetmelikte yer alan ortak veri tabanı oluşturulması ve sığınaklarla ilgili sistemin merkezileşmesi, sığınaklara kabul edilecek ve çıkarılacak kadınlara ilişkin kararları ŞÖNİM yetkililerinin vermesi gibi bazı maddelerin, gizlilikle ve kadınların damgalanmasıyla ilgili pek çok sorunu beraberinde getirdiğini daha önce de kadın örgütleri tarafından dile getirilmişti. [16] Bu maddelerin uygulamadaki karşılığını yaptığımız izlemelerde görmekteyiz. Mor Çatı'ya başvuran bir kadından, kurallara uymadığı gerekçesiyle kaldığı sığınaktan çıkarıldığı ve hakkında, bundan böyle başvurduğu hiçbir kolluğun kendisini sığınağa yerleştirmemesini belirten ve ŞÖNİM müdürünce imzalanan bir rapor hazırlandığı bilgisi alındı. Bir başka kadın, kural ihlali yaptığı gerekçesiyle sığınaktan çıkarıldıktan sonra, kendisine, ŞÖNİM tarafından bir daha hiçbir sığınağa giremeyeceğine ilişkin bir karar verildiğinin sözlü olarak iletildiğini belirtti. Mor Çatı'nın dışındaki tüm sığınaklar, geliştirilen merkezi sistemle ŞÖNİM'lere bağlandığından, bu şekilde uzaklaştırılan kadınların ihtiyaçları devam etse de herhangi bir sığınaktan destek alma şansları bulunmamakta. Bu konuda sığınakların işleyişine ilişkin yönetmelikte 16. Madde'nin 6 bendinde, "Konukevinde kadın, çocuk ve çalışanlara kasten zarar verme girişiminde bulunan veya kuralları kasten ihlal eden kadınlar hakkında, 29 uncu madde kapsamında işlem yapılır." denilmektedir. Madde 29/3'te ise, "Konukevinden çıkarılma işlemi ŞÖNİM tarafından il müdürlüğü aracılığı ile Genel Müdürlüğe bildirilir. Kadının konukevi hizmetinden tekrar yararlanabilmesi Genel Müdürlüğün iznine tabidir." ifadesi yer almaktadır. Buna karşın, her iki kadının deneyiminden de, bir daha Bakanlığa bağlı herhangi bir sığınaktan hizmet alamayacaklarının belirtildiği, buna gerekçe olarak da sığınakta kural ihlali yapmaları dışında bir neden gösterilmediği anlaşıldı.

7/24 esasına göre çalışması beklenen ŞÖNİM'e yönlendirdiğimiz kadınlardan bazıları saat 17.00'den sonra uzman olmadığı gerekçesiyle geri çevrildi. Yönlendirme amacıyla ŞÖNİM yetkilileri ile yapılan bir görüşmede, "Uzmanlarımız saat beşte çıkıyor, karakola gitsin, onlar yerleştirir." yanıtı alındı. Ancak ŞÖNİM'in 24 saat çalıştığını hatırlatılarak yönlendirme yapabildi. Uzman olmadığı gerekçesiyle yönlendirme yapılamayan durumlar İstanbul-ŞÖNİM'in yanı sıra diğer illerdeki ŞÖNİM'lere yaptığımız yönlendirmelerde de gerçekleşti.

Bir yıllık süreçte kadınların deneyimleri ve yapılan yönlendirmeler sırasında Mor Çatı gönüllülerinin şiddete maruz kalan kadınlarla yürüttükleri bire bir çalışmanın deneyimleri doğrultusunda, ŞÖNİM'lerin sayılarının hala sembolik olması nedeniyle gerçekte kadınların erişimine açık olmadığı görüldü. Sembolik sayıdaki ŞÖNİM'lerin ise, vaat edilen destekleri sağlamaktan uzak olduğunu, kadınların sığınak, aynı ve nakdi destek, kreş desteği, mesleki eğitim desteği, iş bulma desteği gibi hizmetlere ulaşmakta güçlük yaşadıkları ve kurumun 6284 Sayılı Kanun'da kendisine verilen koordinasyon sorumluluğunu yerine getirmekte yetersiz kaldığı görüldü.

ŞÖNİM'in 6284 Sayılı Kanun'da koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkili olarak uygulanmasını sağlayacak bir kurum olarak öne çıkarıldığını görmekteyiz. Kanunun alt yapı eksikliğinin, ŞÖNİM'de bu konuda verilmesi beklenen hizmetlerin de yetersiz kalmasında etkili olduğu görüyoruz. ŞÖNİM'i arayan kadınlar 6284 Sayılı Kanun kapsamında alabilecekleri desteklere ilişkin tam bilgiyi alamadıklarını belirtti. Belirli bir taleple gittiği halde, ihtiyaç duyduğu desteklere ulaşamayan, kurumdaki kanun kapsamındaki desteklere ilişkin eksik ya da yanlış bilgi alan kadınlar da vardı. Bu çalışmada, personelin bir bölümünün kanunun işleyişle ilgili tam ve birbirleriyle tutarlı bilgiye sahip olmadığı görüldü.

6284 Sayılı Kanun'da, "yeterli ve gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, çalışmaların yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürütüldüğü" bir kurum olarak tanımlanan ŞÖNİM'in donanımlı personel sayısındaki sıkıntı yaşadığı 1 yıl boyunca yürüttüğümüz çalışma sonucunda ortaya çıkan sonuçlardan biri oldu. 7/24 hizmet vermesi beklenen ŞÖNİM'lerin uygulamada böyle bir ihtiyacı karşılamaktan uzak yaşadığı görüldü. ŞÖNİM'i arayan birçok kadın telefonların sürekli meşgul olduğunu belirtti. Bunun yanı sıra, saat 17'den sonra uzman bulunmamasının da 24 saat sosyal hizmetten yararlanılmasının önünde engel oluşturduğu görüldü. Şiddete maruz kalan kadınların "oradan oraya" gitmesinin önüne geçmek için hizmet vereceği duyurulan ŞÖNİM'lere başvuran kadınların, sığınak

için karakola, hukuki destek için Baro'ya, nakdi yardımlar için mülki amirliğe, iş bulmak için İŞKUR'a yönlendirildiği görüldü.

KSGM web sitesinde ŞÖNİM'in tanımı yapılırken, kanunda yer alan tanıma ek olarak "insan onuruna yaraşır etkili ve süratli hizmet sunumu sağlayan, kadının ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal olarak güçlendirilmesi odaklı çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenen merkezlerdir" denmektedir. Kadınların tanıklıklarının gösterdiği gibi, ŞÖNİM'de verilen hizmet ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal olarak güçlenmeyi sağlamaktan oldukça uzaktır. Şiddetten kurtulmak için mücadele eden kadınların ihtiyaç duyduğu desteği verebilecek, yeterli bilgi ve donanıma sahip personelin olmamasının yanı sıra, var olan personelin konuya duyarlı olan ve buna göre bir yaklaşım sunan bir bakış açısına sahip olmadıkları da görüldü.

ŞÖNİM Yönetmeliği Taslağı'nda kurumun fiziki özelliklerine dair Madde-5/1'de bağımsız ve verilecek hizmetleri karşılayacak büyüklük ve donanımda olmasına özen gösterilir, denmiştir. ŞÖNİM'in yapısına ilişkin sorunlu kısımların başında görülen şiddet uygulayana da aynı çatı altında hizmet verilmesine ilişkin ise, aynı maddede "Zorunlu hâller dışında; şiddet mağduru ve beraberindeki çocuklar ile şiddet uygulayanın birbirinden farklı katlarda ve farklı zaman dilimlerinde hizmet alması ve ayrı giriş-çıkışları kullanmaları temin edilir" ifadesi kullanılmıştır. ŞÖNİM hizmetinden yararlanacak kişiler ise şiddet mağduru kadınlar, çocuklar, aile bireyleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişiler ile şiddet uygulayan olarak (Madde-15/1) belirtilmiştir. KSGM çalışanları tarafından çeşitli toplantılarda kadın örgütleri temsilcilerine yapılan açıklamanın aksine, erkeklerin de aynı çatı altında hizmet alacağı anlaşıldı.

Çalışma sonucunda tespit edilen eksikliklerin başında, ŞÖNİM'lerin sayısının yetersizliği gelmektedir. Erkek şiddetine maruz kalan kadınların ihtiyaçlarını karşılamakta, çok sayıda birimi bulunan SHÇEK kurumu dahi yetersiz kalmaktaydı. İstanbul'daki pilot çalışmanın da gösterdiği gibi, SHÇEK'teki birimlerin tasfiye edilmesinin ardından, kadına yönelik şiddetle ilgili sosyal hizmet yükünü tek bir ŞÖNİM'in karşılaması oldukça güç olmuştur. Ayrıca "yeterli sayıda" personelin görev yapacağı bildirilen ŞÖNİM'de çok az sayıda uzmanın bu yoğun talebi karşılamasının beklendiği görüldü. Yeterli sayıda uzman personelin istihdam edilmemesi öncelikle ŞÖNİM'e başvuran birçok kadının kendisine destek sunması beklenen uzmanla buluşamamasına neden olmuştur.

Mor Çatı'nın çağrısıyla 26 ve 27 Ocak'ta İstanbul'da toplanan Hukuk, Sosyal Politika ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Açısından Şönimler (Kozalar) Çalıştayı belediye ve kadın örgütlerini temsilen 48 farklı örgütten yaklaşık 120 kadın ŞÖNİM'lere ilişkin tartışmış ve ortaklaştıkları görüşler sonuç bildirgesi ile deklare edilmiştir. [17] Çalıştay sonucunda ŞÖNİM'lerin merkezi yapının bir parçası olmasının bürokrasiyi, siyasi ilişkilenmelerin getirdiği sorunları, belediyeler ve kadın örgütlerinin bağımsız sığınak ve danışma merkezi çalışmalarına müdahaleyi beraberinde getirdiği vurgulanmıştır. Bildirgede bunun yanı sıra, ŞÖNİM'lerin kadına yönelik şiddetle mücadelede yeterli donanıma sahip olmadığını gösteren deneyimler, şiddet uygulayan erkeklere de hizmet sunan bir kurum olması gibi noktalara da işaret edilmiştir.

ŞÖNİM'lere ilişkin deneyimler 25-26-27 Ekim tarihleri arasında düzenlenen 16. Kadın Sığınakları ve Dayanışma Merkezleri Kurultayı'nda da tartışılmış, kurultayda bu kurumun ele alındığı bir de atölye çalışması düzenlenmiştir. Kurultay sonuç bildirgesinde [18], Çalıştay'da vurgulanan eleştirilerin yanı sıra ŞÖNİM'lerin kadınları birey olarak değil de ailenin bir parçası olarak ele alan ve geleneksel konumlarını güçlendiren devlet politikalarından ayrı değerlendirilemeyeceğinin, düzenleme ve uygulamaların bu politikaların sonuçlarını yansıttığının, devletin şiddetle mücadelede yeni bir merkezi yapı kurmakta olduğunu, bu merkezi yapının belediye ve kadın örgütlenmelerinin çalışmalarına müdahale riski taşıdığına da altı çizilmiştir.

Türkiye'de ŞÖNİM Uygulamaları [19]

ŞÖNİM uygulamalarının izlemesine ilişkin çalışmanın bir bölümü, kurultay bileşeni olan ve bulunduğu ilde ŞÖNİM olan kadın örgütlerinden birer kişi ile yapılan telefon görüşmeleri üzerinden yapılmıştır. Bu iller ve örgütler şöyledir: Adana AKDAM, Ankara Kadın Dayanışma Vakfı, Antalya Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi, Diyarbakır KAMER, İzmir Kadın Dayanışma Derneği, Mersin Bağımsız Kadın Derneği, Urfa Yaşamevi Kadın Dayanışma Derneği'dir. Diyarbakır'da faaliyet gösteren kurultay bileşeni örgütler arasında yer alan, Ceren Kadın, Diyarbakır Selis ve Ergani Selis ŞÖNİM'lerle çalışmayı reddettileri için Diyarbakır

ŞÖNİM değerlendirmesi, sadece Diyarbakır KAMER görüşmesine dayanmaktadır.

6284 Sayılı Kanun'un 14. Maddesi'ne dayanılarak kurulan ŞÖNİM, sığınakların işleyişine ilişkin yönetmelikte yapılan, yeterli ve gerekli personel ibaresine göre, ŞÖNİM de görev yapan personel, hem ihtiyacı karşılayacak sayıda hem de nitelikte olmalıdır. Fakat yapılan görüşmelerden elde ettiğimiz sonuçlara göre, bu ihtiyaç şu anda karşılanamamaktadır.

Adana: Bir psikolog (kadına yönelik şiddet alanında Bakanlıktan aldığı eğitim dışında herhangi bir uzmanlığı yok), bir sosyolog, iki yardımcı (gelen kadınları karşılıyorlar, herhangi bir uzmanlıkları yok), bir güvenlik görevlisi, bir polis;

Antalya: İki psikolog (bir tanesi kadına yönelik şiddet alanında deneyimli, feminist bakış açısına sahip), bir müdür, telefonla danışmanlık yapan iki sosyal hizmet uzmanı, bir hemşire;

Diyarbakır: Bir sosyal hizmet uzmanı ve bir psikolog;

Mersin: İki psikolog, bir sosyal hizmet uzmanı, bir müdür;

İzmir: Üç psikolog (uzmanlıkları bilinmiyor), bir müdür (sosyal hizmet uzmanı);

Urfa: Bir psikolog (uzmanlığı yok) ve bir sosyal hizmet uzmanı;

Ankara: Bir müdür, bir sosyal hizmet uzmanı olduğu biliniyor, net bir bilgileri yok.

Bu illerde, ŞÖNİM'lerde görev yapan psikologlardan sadece Antalya ŞÖNİM'de yer alan bir psikolog, kadına yönelik şiddet konusunda bilgi ve deneyime sahip bir uzmandır. Diğerlerinin uzmanlık alanı kadına yönelik şiddet değildir. Bu illerdeki ŞÖNİM'lerin hiç birinde avukat bulunmamaktadır. Sadece Mersin'deki ŞÖNİM'de Bakanlığın avukatı olduğu bilgisi verilmiştir. Ancak bu avukatın makamının ŞÖNİM binasında değil İl Müdürlüğü'nde yer aldığı ve bu iki binanın birbirine uzak semtlerde yer aldığı saptanmıştır. Diğer illerdeki avukat ihtiyacı, Baro ile iletişim kurularak olay bazında sağlanmaktadır.

ŞÖNİM'lerin fiziki yapılanmasına baktığımızda, genel olarak binadaki oda sayısında bir sıkıntı görülmemekle birlikte hiçbir binanın engelliler için erişilebilir olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca Ankara dışındaki tüm illerde ŞÖNİM, şehir merkezine uzak, kadınların büyük bir bölümünün en az iki vasıta ile gidecekleri, o bölgeyi bilmez ise elinde adres ile bulmasının zor olduğu, otobüslerin seyrek geçtiği ve otobüs duraklarına uzak olan semtlerine kurulmuştur. Oysa ŞÖNİM Yönetmelik Taslağı'nın 6/3 Maddesi'ne göre: "ŞÖNİM in fiziki yapılanmasında; yönetim, çağrı merkezi, görüşme odası, mesleki görüşme odası, çocuk oyun odası, dinlenme odası, sivil toplum kuruluşu ve meslek kuruluşları çalışma ofisi, güvenlik, mutfak, banyo ve tuvalet gibi birimler bulunur. ŞÖNİM binalarının verilecek hizmetleri karşılayacak büyüklük ve donanımda olmasına, engelliler için ulaşılabilir olmasına özen gösterilir " denilmektedir. Yine bu Taslak'ın 6/3-c bendine göre görüşme odası: "Şiddet mağdurunun kolluk ile sosyal çalışmacı, psikolog refakatinde ön görüşmenin yapıldığı ve kayıt altına alındığı bölümdür" şeklinde tanımlanmışken şu anda görüşmeler, genelde taslakta mesleki görüşme odası diye tarif edilen psikolog odasında yapılmakta ya da görüşme odası zaman zaman personelin başka ihtiyaçları için, örneğin yemekhane olarak da kullanılmaktadır. ŞÖNİM Yönetmelik Taslağı, adından anlaşılacağı gibi, şu anda bir taslak olsa da öngörülen ya da vaat edilen ile gerçek durum arasındaki uçurumu göstermesi açısından çarpıcıdır.

Bütün illerdeki belediye sığınaklarına kabuller ŞÖNİM üzerinden yapılmaktadır. Sığınak yönetmeliğinin 11. Maddesi'nde, "Konukevine kabulünü isteyen kadınlar il müdürlüğüne, ŞÖNİM'e, benzeri görevleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili yönlendirici birimlerine veya kolluğa başvurabilirler" denildiği halde, sığınak talebi olan kadınların büyük bir çoğunluğu, öncelikle karakola yönlendirilmektedir. Bunun yanı sıra sığınak desteği için başvuran kadınlar, sadece beyanları esas alınarak bir sığınağa yerleştirilme yapılmak zorunda iken, ŞÖNİM yönetimleri keyfi uygulamalar yapmaktadır. Örneğin ŞÖNİM'e başvuran bir kadına "Sizden daha çok ihtiyacı olanlar var, yer işgal etmeyin" ya da sığınak ihtiyacının çok farklı boyutları olmakla birlikte "Direkt sığınağa gelmek istiyorum diyor fakat can tehlikesi yok aslında" gibi ifadelerin yetkililer tarafından kullanılabilirdiği görülmektedir.

Şiddete maruz kalan kadınlara, ŞÖNİM'in vaat ettiği eğitim ve istihdam desteklerine ilişkin ise, kadın örgütlerinin somut bir bilgisi yoktur. Deneyim paylaşımı yapılan illerin çoğunun küçüklüğü ve kadın örgütlerinin yapılan çalışmaları takip ettiği göz önünde bulundurulduğunda bu bilgi yokluğunun, bu hizmetlerin yokluğunun göstergesi olduğu kanısındayız.

[1] <http://www.bianet.org/bianet/toplumsal-cinsiyet/136657-siddete-son-platformu-basin-aciklamasi>

[2] Moroğlu, Nazan; 2012; <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2012-99-1169>

[3] Başvuru dilekçeleri Ek-1'de, gelen yanıtlar ise Ek-2'de yer almaktadır.

[4] <http://bianet.org/bianet/bianet/136657-siddete-son-platformu-basin-aciklamasi>

[5] <http://www.milliyet.com.tr/2-gunde-1-kadin-siddet-kurban-i-gundem/detay/1866613/default.htm>

[6] Madde-12-(7) Hakkında gizlilik kararı verilmekle beraber konukevine kabulü yapılan kadınlar için ŞÖNİM tarafından kodlu kimlik kartı hazırlanarak verilir. Bu kimlik kartı ayrılışlarında geri alınır. Kimlik kartında, ilgilinin kimlik numarası, bulunulan ilin kodu, konukevinin kodu, kadına verilecek numara, konukevine giriş tarihi ile başlamak üzere tespit edilen bilgiler bulunur ve veri tabanına işlenir. Aynı kadının farklı yerlerdeki başvurularında da kadının kendine ait kodu sabit tutulur ve kullanılmaya devam edilir.

[7] Madde-16-e) Kamu kurum ve kuruluşları, konukevlerine ve konukevinde kalan kadınlarla çocuklarına ilişkin olarak yürüttükleri her türlü resmi yazışmalarında ve bilgi, iletişim ve yayın araçlarının kullanımında gizlilik kuralına uygun olarak hareket ederler. Kendi birimlerinde gizliliğin ihlal edilmesini önleyecek tedbirleri gecikmeksizin alırlar.

[8] <http://www.kadininstatusu.gov.tr/tr/html/19175/Kadin+Konukevleri>

[9] ŞÖNİM Yönetmelik Taslağı, Madde 4, Temel İlkeler ve Çalışma Esasları

[10] <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/06/20110608M1-1..pdf>

[11] Bayram, Deniz; Erkek şiddetini önle(ye)meyecek "ŞÖNİM"ler ; <http://www.tr.boell.org/web/111-1855.html>

[12] <http://www.kadininstatusu.gov.tr/tr/19459/KOZA-SIDDET-ONLEME-VE-IZLEME-MERKEZLERI>

[13] www.koza.gov.tr

[14] Birleşmiş Milletler'in kadına yönelik şiddetle mücadele mevzuatı gereğince; 10.000'i aşkın nüfuslu yerleşim yerlerine en az bir kadın sığınacağı, 50.000'i aşkın nüfuslu yerleşim yerlerinde en az bir kadın danışma merkezi ve her 20,000 kadın için bir tecavüz kriz merkezi bulunmalıdır (bkz. BM Kadına Yönelik Şiddet Mevzuatı El Kitabı, 2010). TÜİK verilerine göre, 2013 sonu itibarıyla İstanbul'un nüfusu 14 160 467 (<http://www.tuik.gov.tr/HbGetirHTML.do?id=15974>).

[15] "MADDE 44 – (1) Korunan kişinin sağlık giderleri, genel sağlık sigortası kapsamında karşılanır. Ancak Kanun hükümlerine göre hakkında koruyucu tedbir kararı verilen kişilerden genel sağlık sigortalısı olmayan ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına da girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanlar, bu hâllerin devamı süresince, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında, gelir testine tabi tutulmaksızın genel sağlık sigortalısı sayılır."

[16] ŞÖNİM Çalıştayı Sonuç Bildirgesi'nde bu konuya ilişkin sıkıntılar dile getirilmiş, "Bu denetimin uygulamada bir baskı mekanizmasına dönüşmesi ciddi bir tehlike olarak karşımızda duruyor, üstelik şiddete maruz kalan kadının, varsa çocuklarının ihtiyaçlarına uygun güçlendirici desteklerin sunulmasında daha da büyük aksamaların ortaya çıkması riski bulunuyor." denilmiştir. (<https://www.morcati.org.tr/tr/neler-yapiyoruz/basin-aciklamalari/177-sonim-siddet-onleme-ve-izleme-merkezleri-calistayi-sonuc-bildirgesi-21-subat-2013>)

[17] <https://www.morcati.org.tr/tr/ana-sayfa/63-hukuk-sosyal-politika-ve-kadina-karsi-siddetle-mucadele-acisindan-sonimler-kozalar-calistayi-sonuc-bildirgesi>

[18] <http://www.siginaksizbirdunya.org/kurultaylar/siginaksiz-bir-dunya-sonuc-bildirgeleri/59-16-kurultay-sonuc-bildirgesi>

[19] Bu bölüm, Ekim 2013'te İstanbul'da gerçekleşen 16. Kadın Sığınakları ve Dayanışma Merkezleri Kurultayı'nda Mor Çatı tarafından 6284 Uygulamalarının İzlenmesi ile ilgili yapılan sunum kapsamında hazırlanmıştır.

EK 1 - DİLEKÇELER 28-37 Sayfalar

EK 2 - DİLEKÇELERE YANIT 38-59 Sayfalar

T.C AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NA

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 10. maddesi ile;

- (1) Bu Kanun hükümlerine göre alınan tedbir kararları, Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlükleri ile verilen kararın niteliğine göre Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluğa en seri vasıtalarla bildirilir.
- (2) Bu Kanun kapsamında ilgili mercilere yapılan başvurular ile bu başvuruların kabul ya da reddine ilişkin kararlar, başvuru yapılan merci tarafından Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine derhâl bildirilir.
- (3) Korunan kişinin geçici koruma altına alınmasına ilişkin koruyucu tedbir kararı ile şiddet uygulayan hakkında verilen önleyici tedbir kararlarının yerine getirilmesinden, hakkında koruyucu veya önleyici tedbir kararı verilen kişilerin yerleşim yeri veya bulunduğu ya da tedbirin uygulanacağı yer kolluk birimi görevli ve yetkilidir.
- (4) Tedbir kararının, kolluk amirince verilip uygulandığı veya korunan kişinin kollukta bulunduğu hâllerde, kolluk birimleri tarafından kişi, Bakanlığın ilgili il veya ilçe müdürlüklerine ivedilikle ulaştırılır; bunun mümkün olmaması hâlinde giderleri Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak üzere kendisine ve beraberindekilere geçici olarak barınma imkânı sağlanır.
- (5) Tedbir kararının ilgililere tefhim veya tebliğ edilmemesi, kararın uygulanmasına engel teşkil etmez.
- (6) Hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişiler, Bakanlığa ait veya Bakanlığın gözetim ve denetimi altında bulunan yerlere yerleştirilir. Barınma yerlerinin yetersiz kaldığı hâllerde korunan kişiler; mülki amirin, acele hâllerde kolluğun veya Bakanlığın talebi üzerine kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt veya benzeri yerlerde geçici olarak barındırılabilir.
- (7) İşyerinin değiştirilmesi yönündeki tedbir kararı, kişinin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümlerine göre yetkili merci veya kişi tarafından yerine getirilir.

düzenlemesi getirilmiştir.

Ayrıca aynı yasanın 14.maddesi ile Bakanlığınız, gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verilmesi amacı ile Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin kurma yükümlülüğü altına girmiştir.

Bu kapsamda, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak, yasanın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana yasa uygulamalarını izleyebil-memiz için,

1. 20.03.2012 tarihinden bu yana, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine dair Yasa uyarınca Mülki Amirlikler ve Mahkemeler tarafından verilen, Bakanlığınıza ulaşan tedbir kararlarının sayısı,
2. Bu tedbir kararlarının yıllara ve illere göre dağılımı,
3. Tedbir kararlarının ne kadar süre için verildiği
4. Tedbir kararının süresi dolduktan sonra uzatma talep eden kadın sayısı ve bu taleplerin kabul ve ret sayısı,
5. Mülki amirliğe yahut mahkemeye başvurmaksızın acil hallerde kolluk aracılığı ile tedbir kararı alan kadınların sayısı,
6. Yakın koruma tahsis edilen kadınların sayısı,
7. Herhangi bir sığınağa yerleştirilme talebinde bulunan kadın sayısı ile yerleştirilen kadın sayısı,
8. Yasanın 3.maddesinin d bendi uyarınca kreş desteği talep eden kadın sayısı ve bu taleplerin ret ve kabul sayısı,
9. Kadınlara geçici maddi yardım sağlanan tedbir kararı sayısı ve bu yardımın ne kadar süre için verildiği,
10. Kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulmasını talep eden başvurucu sayısı ile bu taleplerin ret ve kabul sayısı,
11. Tedbir kararlarını ihlal eden kimseler hakkında zorlama hapsi talebi ile açılan dava sayısı ve dava sonuçları,

hususlarında Bakanlığınızdan 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

T.C AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NA

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 10. maddesi ile;

- (1) Bu Kanun hükümlerine göre alınan tedbir kararları, Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlükleri ile verilen kararın niteliğine göre Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluğa en seri vasıtalarla bildirilir.
- (2) Bu Kanun kapsamında ilgili mercilere yapılan başvurular ile bu başvuruların kabul ya da reddine ilişkin kararlar, başvuru yapılan merci tarafından Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine derhâl bildirilir.
- (3) Korunan kişinin geçici koruma altına alınmasına ilişkin koruyucu tedbir kararı ile şiddet uygulayan hakkında verilen önleyici tedbir kararlarının yerine getirilmesinden, hakkında koruyucu veya önleyici tedbir kararı verilen kişilerin yerleşim yeri veya bulunduğu ya da tedbirin uygulanacağı yer kolluk birimi görevli ve yetkilidir.
- (4) Tedbir kararının, kolluk amirince verilip uygulandığı veya korunan kişinin kollukta bulunduğu hâllerde, kolluk birimleri tarafından kişi, Bakanlığın ilgili il veya ilçe müdürlüklerine ivedilikle ulaştırılır; bunun mümkün olmaması hâlinde giderleri Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak üzere kendisine ve beraberindekilere geçici olarak barınma imkânı sağlanır.
- (5) Tedbir kararının ilgililere tefhim veya tebliğ edilmemesi, kararın uygulanmasına engel teşkil etmez.
- (6) Hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişiler, Bakanlığa ait veya Bakanlığın gözetim ve denetimi altında bulunan yerlere yerleştirilir. Barınma yerlerinin yetersiz kaldığı hâllerde korunan kişiler; mülki amirin, acele hâllerde kolluğun veya Bakanlığın talebi üzerine kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt veya benzeri yerlerde geçici olarak barındırılabilir.
- (7) İşyerinin değiştirilmesi yönündeki tedbir kararı, kişinin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümlerine göre yetkili merci veya kişi tarafından yerine getirilir.

düzenlemesi getirilmiştir.

Ayrıca aynı yasanın 14.maddesi ile Bakanlığınız, gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verilmesi amacı ile Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin kurma yükümlülüğü altına girmiştir.

Bu kapsamda, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak, yasanın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana yasa uygulamalarını izleyebil-memiz için,

1. 20.03.2012 tarihinden bu yana, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine dair Yasa uyarınca Mülki Amirlikler ve Mahkemeler tarafından verilen, Bakanlığınıza ulaşan tedbir kararlarının sayısı,
2. Bu tedbir kararlarının yıllara ve illere göre dağılımı,
3. Tedbir kararlarının ne kadar süre için verildiği
4. Tedbir kararının süresi dolduktan sonra uzatma talep eden kadın sayısı ve bu taleplerin kabul ve ret sayısı,
5. Mülki amirliğe yahut mahkemeye başvurmaksızın acil hallerde kolluk aracılığı ile tedbir kararı alan kadınların sayısı,
6. Yakın koruma tahsis edilen kadınların sayısı,
7. Herhangi bir sığınağa yerleştirilme talebinde bulunan kadın sayısı ile yerleştirilen kadın sayısı,
8. Yasanın 3.maddesinin d bendi uyarınca kreş desteği talep eden kadın sayısı ve bu taleplerin ret ve kabul sayısı,
9. Kadınlara geçici maddi yardım sağlanan tedbir kararı sayısı ve bu yardımın ne kadar süre için verildiği,
10. Kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulmasını talep eden başvurucu sayısı ile bu taleplerin ret ve kabul sayısı,
11. Tedbir kararlarını ihlal eden kimseler hakkında zorlama hapsi talebi ile açılan dava sayısı ve dava sonuçları,

hususlarında Bakanlığınızdan 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 3.maddesi "Mülki amir tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları" başlığı altında düzenlenmiş olup, 1/a bendi;

"Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma yeri sağlanması."

Hükmünü içermektedir.

Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliğin 13.maddesinin "c" bendi ile ise ;

" On iki yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınlar ile engelli çocuğu bulunan kadınlar ise, can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve gerekli olduğuna dair sosyal inceleme raporuna istinaden, ŞÖNİM tarafından uygun görülmesi halinde, kira ve işesi karşılanmak üzere bağımsız bir ev kiralanmak suretiyle barındırılması yoluna gidilir. Kiralanacak evlerde altıncı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan belgeler aranır. Kiralanacak konutlara ilişkin kira, depozit ve diğer cari giderler konukevi bütçesinin ilgili kalemlerinden ödenir. Kadınlar ve beraberindeki çocuklar konukevi hizmetlerinden bu evde yararlandırılır. Evlerin, konukevine yakın çevreden, tercihen mobilyalı ve her bir kişi için en az yirmi metrekare yaşam alanı olmasına, bulunduğu ilin rayiç fiyatları üzerinden kiralanmasına özen gösterilir. Konukevi bulunmayan ilçelerde de ihtiyaca göre bu bent kapsamında düzenlenen ev kiralanması yoluna gidilebilir."

düzenlemesi getirilmiştir.

İş bu düzenlemelerden hareketle,

1. On iki yaşından büyük erkek çocuğu veyahut engelli çocuğu bulunması nedeni ile sığınağa (Kadın Konukevine) kabulü yapılmayan kadın ve çocuk sayısı,
2. On iki yaşından büyük erkek çocukları ve engelli çocukları ile birlikte kalmak üzere mesken talep eden kadın sayısı ile talepleri gereğince mesken tahsis edilen kadın sayısı,
3. Bu tahsisin ne kadar süre ile devam ettiğine ilişkin,

Bilgilerin 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca tarafımıza verilmesini talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Sayı: 2014/353

Konu: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2012-2015

Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, "6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun" ve "Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi"nde yer alan tedbirler göz önünde bulundurularak, ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkı ve katılımları ile "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2012-2015" hazırlamıştır. Hazırlanan Plan ile toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin 5 temel alanda iyileştirme hedeflenmiştir. Eylem Planı, bu temel alanlar kapsamında geliştirilen hedefler doğrultusunda gerçekleşmesi gereken kapsamlı ve uygulanabilir faaliyetleri, sorumlu kurumlar ile işbirliği yapılacak kurum ve kuruluşları belirlemektedir. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Eylem Planı'nda belirlenen faaliyetlerin uygulanmasında ve izlenmesinde koordinasyon görevini sürdüreceği ve yol göstereceği belirtilmiştir.

Eylem Planı'nın Koruyucu Hizmet Sunumu Ve Şiddet Mağdurlarının Güçlendirilmesi başlığı altında, 3.9 aktivite,

"Ekonomik zorluk içerisindeki şiddet mağduru kadınların ve konukevlerinde kalan kadınların istihdam garantili meslek edindirme kurslarından öncelikli yararlandırılmalarının sağlanması",

şeklinde düzenlenmiştir. Bu aktiviteden sorumlu kurum ve kuruluş olarak İŞKUR belirtilmiş, KSGM, Yerel Yönetimler ve TBB ise işbirliği yapılacak kuruluşlar olarak belirtilmiştir.

Bu kapsamda, Müdürlüğünüzün, İŞKUR ile işbirliği içerisinde garantili meslek edindirme kurslarından faydalanmasını sağladığı kadın sayısı ve bu kadınlardan sığınakta kalan kadın sayısının 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca Vakfımıza bilgi verilmesini talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 14.maddesinin 1. bendinde, gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verilmesi amacı ile Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin kurulacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı kanunun Madde 15/1 bendinde,

(1) Bu Kanun kapsamında şiddetin önlenmesi ve verilen tedbir kararlarının etkin olarak uygulanmasının izlenmesi bakımından şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

- a) Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak.
- b) Korunan kişiye verilen barınma, geçici maddi yardım, sağlık, adli yardım hizmetleri ve diğer hizmetleri koordine etmek.
- c) Gerekli hâllerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak.
- ç) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılmasına yönelik bireysel ve toplumsal ölçekte programlar hazırlamak ve uygulamak.
- d) Bakanlık bünyesinde kurulan çağrı merkezinin bu Kanunun amacına uygun olarak yaygınlaştırılması ve yapılan müracaatların izlenmesini sağlamak.
- e) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.

(2) Korunan kişilerle ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

- a) Kişiye hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek ve meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak.
- b) Verilen tedbir kararıyla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesine yönelik önerilerde bulunmak ve yardımlar yapmak.
- c) Tedbir kararlarının uygulanmasının sonuçlarını ve kişiler üzerindeki etkilerini izlemek.
- ç) Psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardım ve danışmanlık yapmak.
- d) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.
- e) İlgili merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.
- f) 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli rehberliği yapmak.

Hükme bağlanmıştır.

İş bu yasa kapsamında kurulmuş olan müdürlüğünüzden Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak, yasanın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana yasa uygulamalarını izleyebilmemiz için,

1. 20.03.2012 tarihinden bu yana, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine dair Yasa uyarınca Mülki Amirlikler ve Mahkemeler tarafından verilen, Müdürlüğünüze ulaşan tedbir kararlarının sayısı,
2. Bu tedbir kararlarının yıllara ve ilçelere göre dağılımı,
3. Tedbir kararlarının ne kadar süre için verildikleri,
4. Tedbir kararının süresi dolduktan sonra uzatma talep eden kadın sayısı ve bu taleplerin kabul ve ret sayısı,
5. Mülki amirliğe yahut mahkemeye başvurmaksızın acil hallerde kolluk aracılığı ile tedbir kararı alan kadınların sayısı,

6. Yakın koruma tahsis edilen kadınların sayısı,
7. Herhangi bir sığınağa yerleştirilme talebinde bulunan kadın sayısı ile yerleştirilen kadın sayısı,
8. Yasanın 3.maddesinin d bendi uyarınca kres desteği talep eden kadın sayısı ve bu taleplerin ret ve kabul sayısı,
9. Kadınlara geçici maddi yardım sağlanan tedbir kararı sayısı ve bu yardımın ne kadar süre için verildiği,
10. Kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulmasını talep eden başvuru sayısı ile bu taleplerin ret ve kabul sayısı,
11. Tedbir kararlarını ihlal eden kişiler hakkında zorlama hapsi talebi ile açılan dava sayısı ve dava sonuçları,
12. Kres desteği için başvuran ve bu desteğin verildiği kadın sayısı,
13. Mesleki danışma desteği için başvuran ve bu desteğin verildiği kadın sayısı ile ne tür desteklerin verildiği,
14. Psiko-sosyal destek için başvuran kadın sayısı ve kaç kadına, ne tür desteklerin, ne kadar süre için verildiği,
15. Ekonomik destek için başvuran kadın sayısı ve kaç kadına, ne tür desteklerin, ne kadar süre için verildiği,
16. Hukuk desteği için başvuran kadın sayısı ve kaç kadına, ne tür desteklerin, ne kadar süre için verildiği,
17. Sığınak desteği için başvuran kadın sayısı ve kaç kadına, ne tür desteklerin, ne kadar süre için verildiği,

Hususlarında Müdürlüğünüzden 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

20.03.2012 tarihinden itibaren yürürlükte olan, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 3. maddesi ile Mülkî amir tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları,

(1) Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere mülki amir tarafından karar verilebilir:

- a) Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma yeri sağlanması.
- b) Diğer kanunlar kapsamında yapılacak yardımlar saklı kalmak üzere, geçici maddi yardım yapılması.
- c) Psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.
- ç) Hayatî tehlikesinin bulunması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması.
- d) Gerekli olması hâlinde, korunan kişinin çocukları varsa çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere dört ay, kişinin çalışması hâlinde ise iki aylık süre ile sınırlı olmak kaydıyla, on altı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının yarısını geçmemek ve belgelendirilmek kaydıyla Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde mülki amirin onayına sunar. Mülki amir tarafından kırksekiz saat içinde onaylanmayan tedbirler kendiliğinden kalkar.

şeklinde hükme bağlanmıştır.

İş bu yasa kapsamında, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak, yasanın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana yasa uygulamalarını izleyebilmemiz için,

1. Sığınak talebi için başvuran ve sığınağa yerleştirilen kadın sayısı,
2. Geçici maddi yardım için başvuran ve geçici maddi yardım sağlanan kadın sayısı,
3. Yakın koruma için başvuran ve yakın koruma sağlanan kadın sayısı,
4. Kreş desteği için başvuran ve bu desteğin sağlanan kadın ve çocuk sayısı,
5. Psikolojik rehberlik ve danışmanlık için başvuran ve bu desteğin sağlanan kadın sayısı,
6. Mesleki rehberlik ve danışmanlık için başvuran ve bu desteğin sağlanan kadın sayısı,
7. Hukuki rehberlik ve danışmanlık için başvuran ve bu desteğin sağlanan kadın sayısı

hususlarında kurumunuzdan 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 8.maddesinin 6. fıkrası;

"Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."

Hükümünü içermektedir.

Bu madde kapsamında, Bakanlığınıza bağlı eğitim ve öğretim kurumları nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturup oluşturulmadığı, sistemin işleyişi ve kaydın gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca Vakfımıza bilgi verilmesini talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 8.maddesinin 6. fıkrası;

"Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."

Hükümünü içermektedir.

Bu madde kapsamında, Bakanlığınıza bağlı kurumlar nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturup oluşturulmadığı, sistemin işleyişi ve kaydın gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca Vakfımıza bilgi verilmesini talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 8.maddesinin 6. fıkrası;

"Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."

Hükmünü içermektedir.

Bu madde kapsamında, Bakanlığınıza bağlı kurumlar nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturup oluşturulmadığı, sistemin işleyişi ve kaydın gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca Vakfımıza bilgi verilmesini talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Sayı: 96559647-401-73107

12.07.2013

Konu: Kadın konukevleri hakkında

MOR ÇATI Kadın Sığınağı Vakfı
(Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sok.No: 23/7-8 Beyoğlu/İSTANBUL)

İlgi:25.06.2013 tarih ve 94700 sayılı yazınız.

İlgi yazıda Haziran 2013 tarihi itibari ile kurumumuza, belediyelere ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kaç adet kadın konukevi bulunduğu ve bu kadın konukevlerinin bulunduğu illere ilişkin bilgi talep edildiği öğrenilmiştir.

Kadın konukevlerinin bulunduğu illeri ve sayılarını gösteren liste yazı ekinde gönderilmiş olup bilgilerinizi rica ederim.

Kübra SERTKAYA
Bakan a.
Daire Başkanı

EKLER :

3 sayfa

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır
12.07.2013

ph

Askan SİMŞEK

Bu Evrak Elektronik Ortamda İmzalanmıştır.

Adres : Eskişehir Yolu Sığınözü Mahallesi: 2177 Sokak No:10/A
Çankaya/ANKARA
Telefon :
e-posta : terbasan@ile.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : T. ERBASAN Sosyal Çalışman:

Faks :
Elektronik Ağ : www.ile.gov.tr

KADIN KONUKEVİ BULUNAN İLLERİN LİSTESİ

S.NO	İL ADI	BAKANLIK	YEREL YÖNETİMLER	STK'LAR
1	ADANA	3	-	-
2	AFYON	-	1	-
3	AĞRI	1	-	-
4	AKSARAY	1	-	-
5	ANKARA	2	4	-
6	ANTALYA	2	1	-
7	AMASYA	1	-	-
8	AYDIN	1	1	-
9	BATMAN	1	-	-
10	BURSA	1	3	-
11	ÇANAKKALE	1	-	-
12	DENİZLİ	2	-	-
13	DİYARBAKIR	1	2	-
14	DÜZCE	-	1	-
15	EDİRNE	1	-	-
16	ERZİNCAN	1	-	-
17	ERZURUM	1	-	-
18	ESKİŞEHİR	2	1	-
19	GAZİANTEP	1	1	-
20	GİRESUN	1	-	-
21	HATAY	1	-	-
22	ISPARTA	1	-	-
23	İSTANBUL	7	8	1
24	İZMİR	2	6	-

25	KAHRAMANMARAŞ	1	-	-
26	KARS	1	-	-
27	KASTAMONU	1	-	-
28	KAYSERİ	1	-	-
29	KIRIKKALE	1	-	-
30	KIRŞEHİR	1	-	-
31	KOCAELİ	3	-	-
32	KONYA	1	-	-
33	KÜTAHYA	1	-	-
34	MALATYA	1	-	-
35	MANİSA	1	-	-
36	MERSİN	1	2	-
37	MUĞLA	1	-	-
38	NEVŞEHİR	1	-	-
39	ORDU	1	-	-
40	OSMANİYE	1	-	-
41	SAMSUN	2	-	-
42	SİİRT	1	-	-
43	ŞANLIURFA	1	-	-
44	ŞIRNAK	1	-	-
45	TRABZON	1	-	-
46	UŞAK	1	1	-
47	VAN	1	-	-
48	YALOVA	1	-	-
49	YOZGAT	1	-	-
50	BALIKESİR	1	-	-

51	BİNGÖL	1	-	-
52	KILIS	1	-	-
53	GÜMÜŞHANE	1	-	-
54	MARDİN	1	-	-
55	TEKİRDAĞ	1	-	-
56	HAKKÂRI	1	-	-
57	BURDUR	1	-	-
58	KIRKLARELİ	1	-	-
59	SİVAS	1	-	-
60	ZONGULDAK	1	-	-
61	SAKARYA	1	-	-
62	ELAZIĞ	1	-	-
63	KARAMAN	1	-	-
64	TOKAT	1	-	-
65	BAYBURT	1	-	-
66	BOLU	1	-	-
67	TUNCELİ	1	-	-
68	İĞDIR	1	-	-
69	ARTVİN	1	-	-
70	BİLECİK	1	-	-
71	ÇORUM	1	-	-
72	KARABÜK	1	-	-
73	ÇANKIRI	1	-	-
TOPLAM		87	32	1

51	BİNGÖL	1	-	-
52	KİLİS	1	-	-
53	GÜMÜŞHANE	1	-	-
54	MARDİN	1	-	-
55	TEKİRDAĞ	1	-	-
56	HAKKÂRİ	1	-	-
57	BURDUR	1	-	-
58	KIRKLARELİ	1	-	-
59	SİVAS	1	-	-
60	ZONGULDAK	1	-	-
61	SAKARYA	1	-	-
62	ELAZIĞ	1	-	-
63	KARAMAN	1	-	-
64	TOKAT	1	-	-
65	BAYBURT	1	-	-
66	BOLU	1	-	-
67	TUNCELİ	1	-	-
68	İĞDIR	1	-	-
69	ARTVİN	1	-	-
70	BİLECİK	1	-	-
71	ÇORUM	1	-	-
72	KARABÜK	1	-	-
73	ÇANKIRI	1	-	-
TOPLAM		87	32	1

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİNE

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın 14.02.2014 tarih ve 10462 müracaat numarası ile BEYS üzerinden yapmış olduğu başvuru incelenmiş, olup hazırlanan cevap metni ekte gönderilmektedir.

MORÇATI KADIN SİĞİNAĞI TARAFINDAN İSTENEN BİLGİLERE İLİŞKİN CEVAPLAR

12 yaş üstü erkek çocuğu ve engelli çocuğu olan kadınlara ev tipi hizmet verilmesine ilişkin soruların cevapları

5 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe giren Kadın Konuklarının Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik'in 13 üncü maddesinin (c) bendinde "On iki yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınlar ile engelli çocuğu bulunan kadınlar ise, can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve gerekli olduğuna dair sosyal inceleme raporuna istinaden, ŞÖNİM tarafından uygun görülmesi halinde, kira ve işesi karşılanmak üzere bağımsız bir ev kiralanmak suretiyle barındırılması yoluna gidilir." ifadesi yer almaktadır.

Bu kapsamda, on iki yaşından büyük erkek çocuğu veya engelli çocuğu olan şiddet mağduru kadınlardan, durumu uygun olanlara ev kiralama suretiyle bağımsız yaşama geçebilmeleri için Bakanlığımızca gerekli çalışmalar yürütülmekte olup söz konusu hizmete ihtiyaç duyan illere gerekli ödenek gönderilmektedir.

Ayrıca, 12 yaş üstü erkek çocuğu ve engelli çocuğu bulunan kadınlara, 6284 sayılı Kanun kapsamında barınma tedbiri bulunması halinde ihtiyaç durumlarına göre söz konusu Kanunun 10/6 maddesi gereğince kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis yurt veya benzeri yerlerde, giderleri Bakanlığımız bütçesinden karşılanmak üzere barınmaları sağlanmaktadır. Ayrıca aynı Kanun kapsamında geçici maddi yardım da sağlanmaktadır.

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı: 93065208-622.03-61608
Konu: Bilgi Edinme Başvurusu

21/04/2014

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFINA
(Katip Mustafa Celebi Mah. Anadolu Sok. No: 23/7-8)
Beyoğlu / İSTANBUL

İlgi : 21/03/2014 tarih ve 353 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza yapmış olduğunuz ilgi başvurunuz incelenmiş olup, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2012-2015'te yer alan 3. 9. "Ekonomik zorluk içerisindeki şiddet mağduru kadınların ve konukevlerinde kalan kadınların istihdam garantili meslek edindirme kurslarından öncelikli yararlandırılmalarının sağlanması" aktivitesi kapsamında garantili meslek edindirme kurslarından faydalandırılan kadın sayısı ve ayrıca bu kadınlardan kadın konukevinde kalanların sayısının Kadının Statüsü Genel Müdürlüğümüzden Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında talep edildiği anlaşılmaktadır. Konuyla ilgili Kadının Statüsü Genel Müdürlüğümüzden alınan bilgiye göre, Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinde kalan kadınların iş ve meslek sahibi olabilmeleri için Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı Halk Eğitim Merkezleri ve İş Kurumu İl Müdürlükleri ile işbirliği yapılmakta olup kadın konukevlerimizde kalmakta iken işe yerleşen kadın sayısının 2011 yılında 198, 2012 yılında 264 ve 2013 yılında 113 olduğu bildirilmiştir. Ayrıca, Ulusal Eylem Planında yer alan ve yukarıda bahsi geçen aktivite kapsamında sorumlu kurumun Türkiye İş Kurumu olmasından dolayı konuya ilişkin güncel bilgi ve rakamların ilgili kurumdan talep edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

Halil ERDOĞAN
Bakan a.
Basın ve Halkla İlişkiler
Müşaviri V.

Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı ile Aynıdır.

22.04.2014

Makbule ÇİFTÇİ
Bilgisayar İşletmeni

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Adres : Ekişçehir Yolu Şişli/Beşiktaş Mahallesi 2177.Sokak No:10/A
Çankaya/ANKARA
Telefon : 03127055356
e-posta : bahar.kinaci@aile.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : B. KINACI Memur
Fax : 03127055349
Elektronik Ağ : www.aile.gov.tr

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Sayı: 96559647-401-42788
Konu: Bilgi Talebi

17/03/2014

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFINA
(Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sk. No:23/7-8)
Beyoğlu/İSTANBUL

- İlgi a) 25.02.2014 tarih ve 31138 sayılı yazınız.
b) 25.02.2014 tarih ve 31147 sayılı yazınız.

İlgi a) ve b) de kayıtlı yazılarınızda, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında gerçekleştirilen uygulamalara ve verilen çeşitli tedbir kararlarına ilişkin Genel Müdürlüğümüzden bilgi talebinde bulunmaktadır.

Bu doğrultuda, ilgi yazılarınızda talep edilen bilgileri içeren bilgi notu Genel Müdürlüğümüze hazırlanarak yazımız ekinde sunulmuştur.

Bilgilerinize rica ederim.

Kübra SERTKAYA
Bakan a.
Daire Başkanı

EKLER :
Bilgi Notu (1 Sayfa)

18 03 4
[Handwritten signature]

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Adres : Eskişehir Yolu Sığırcı Mahallesi 2177 Sokak No 10/A
Çankaya/ANKARA
Telefon : 03127059026
e-posta : muberra.aydin@aile.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : M. AYDIN Psikolog
Fax : 03127059194
Elektronik AŞ : www.aile.gov.tr

MORÇATI KADIN SİĞINAĞI VAKFI TARAFINDAN İSTENEN BİLGİLERE İLİŞKİN CEVAPLAR

1- Tedbir Kararlarına İlişkin Soruların Cevapları

20 Mart 2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten Şubat 2014 tarihine kadar Türkiye genelinde toplam **26.504** koruyucu tedbir kararı ve **183.215** önleyici tedbir kararı verilmiştir. Söz konusu koruyucu tedbir kararları kapsamında haklarında gerekli inceleme ve takip gerçekleştirilen şiddet mağdurlarından;

- **124** şiddet mağduru kadına kreş yardımı,
- **371** şiddet mağduru kadına geçici maddi yardım yapılmış olup,
- **123** şiddet mağduru kadının kimlik bilgi ve belgeleri değiştirilmiştir.

Yine aynı Kanun kapsamında **2.917** şiddet uygulayana, önleyici tedbir kararını ihlal etmesi nedeniyle zorlama hapis kararı verilmiştir.

Bahsi geçen koruyucu ve önleyici tedbir kararları Mülki İdare Amiri ve Hâkim tarafından verilmekte olup, ilk defasında en çok altı ay için geçerli olmaktadır. Tedbir kararı süresi biten şiddet mağduru kadınların tedbir kararını vermeye yetkili mercilere ya da Bakanlığımızın ilgili birimlerine başvuruları, ayrıca Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ve İl Müdürlükler tarafından yürütülen izleme çalışmaları kapsamında tedbir kararı süresinin uzatılmasına yönelik işlemler başlatılmaktadır.

2013 yılında hakkında barınma tedbiri bulunan ya da yalnızca barınma ihtiyacı nedeniyle Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan **12.648** kadın ve beraberindeki çocuk, kadın konukevi hizmetinden yararlanmıştır.

2- On İki Yaş Üstü Erkek Çocuğu ve Engelli Çocuğu Olan Kadınlara Ev Tipi Hizmet Verilmesine İlişkin Soruların Cevapları

5 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe giren Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik'in 13 üncü maddesinin (c) bendinde "On iki yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınlar ile engelli çocuğu bulunan kadınlar ise, can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve gerekli olduğuna dair sosyal inceleme raporuna istinaden, SÖNİM tarafından uygun görülmesi halinde, kira ve işçisi karşılanmak üzere bağımsız bir ev kiralanmak suretiyle barındırılması yoluna gidilir." ifadesi yer almaktadır.

Bu kapsamda, on iki yaşından büyük erkek çocuğu veya engelli çocuğu olan şiddet mağduru kadınlardan, durumu uygun olanlara ev kiralama suretiyle bağımsız yaşama geçebilmeleri için Bakanlığımızca gerekli çalışmalar yürütülmekte olup söz konusu hizmete ihtiyaç duyan illere gerekli örnek gönderilmektedir.

Ayrıca, on iki yaş üstü erkek çocuğu ve engelli çocuğu bulunan kadınlara, 6284 sayılı Kanun kapsamında barınma tedbiri bulunması halinde ihtiyaç durumlarına göre söz konusu Kanunun 10/6 maddesi gereğince kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis yurt veya benzeri yerlerde, giderleri Bakanlığımız bütçesinden karşılanmak üzere barınmaları sağlanmaktadır. Ayrıca aynı Kanun kapsamında geçici maddi yardım da sağlanmaktadır.

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
İstanbul KOZA Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi
Müdürlüğü

Sayı : 60567375/622.03-1670

24.2/2014

Konu : Bilgilendirme

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFINA

İlgi: Bila tarih ve Bila sayılı yazınız. (21.02.2014 tarihinde Merkezimizce kayıt altına alınmıştır.)

6284 sayılı kanun kapsamında 17 maddelik bilgi talebine ilişkin ilgi sayılıız İstanbul KOZA Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi tarafından incelenmiş olup; yasa kapsamında tüm veri girişlerinin Bakanlığımız sistemince takip edilmesi nedeniyle söz konusu bilgilerin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünden talep edilmesi hususunda;

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Nermin Figen ÖZER
Kuruluş Müdürü V.

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
İstanbul KOZA Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi
Müdürlüğü

Sayı : 60567375/ 274.09 - 3920

29.04.2014

Konu : Bilgilendirme

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFINA

- İlgi: a) Bila tarih ve Bila sayılı yazınız. (21.02.2014 tarihinde Merkezimizce kayıt altına alınmıştır.)
b) 24.02.2014 tarih ve 622.03-1670 sayılı yazınız.
c) Bila tarih ve Bila sayılı yazınız. (26.02.2014 tarihinde Merkezimizce kayıt altına alınmıştır.)
d) 08.04.2014 tarih ve 2014/357 sayılı yazınız.

6284 sayılı kanun kapsamında 7 maddelik bilgi talebine ilişkin ilgi (d) sayılı yazınız İstanbul KOZA Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi tarafından incelenmiş olup; konu hakkında ilgi sayılı yazılarımız ile de bilgi verildiği üzere yasa kapsamında tüm veri girişlerinin Bakanlığımız sistemince takip edilmesi nedeniyle söz konusu bilgilerin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünden talep edilmesi hususunda;

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Nermin Fügen ÖZER
Kurulus Müdür V.

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
İstanbul KOZA Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi
Müdürlüğü

Sayı : 60567375/774.09 - 3920

29.04/2014

Konu : Bilgilendirme

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFINA

- İlgi: a) Bila tarih ve Bila sayılı yazınız. (21.02.2014 tarihinde Merkezimizce kayıt altına alınmıştır.)
b) 24.02.2014 tarih ve 622.03-1670 sayılı yazınız.
c) Bila tarih ve Bila sayılı yazınız. (26.02.2014 tarihinde Merkezimizce kayıt altına alınmıştır.)
d) 08.04.2014 tarih ve 2014/357 sayılı yazınız.

6284 sayılı kanun kapsamında 7 maddelik bilgi talebine ilişkin ilgi (d) sayılı yazınız İstanbul KOZA Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi tarafından incelenmiş olup; konu hakkında ilgi sayılı yazılarımız ile de bilgi verildiği üzere yasa kapsamında tüm veri girişlerinin Bakanlığımız sistemince takip edilmesi nedeniyle söz konusu bilgilerin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünden talep edilmesi hususunda;

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Nermin Fügen ÖZER
Kuruluş Müdürü V.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Sayı : 65968543/622.03/1674426

25/04/2014

Konu: Bilgi Edinme Başvurusu

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFINA
Katip Mustafa Çelebi Mh. Anadolu Sk. No:23/7-8
Beyoğlu / İSTANBUL

İlgi : Bila tarihli bilgi edinme başvurunuz.

Mahkemelerde veya Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca istenmesi halinde, öğrenci ile ilgili bilgiler gizlenmektedir. Ayrıca kişisel verilerin korunmasına yönelik gerekli tedbirler alınmış olup; gereken altyapı sistemlerimizde mevcuttur. Ayrıca başvuran ve yararlanan kadın sayısı sistemlerimizde tutulmadığından istenen sayı sağlanamamıştır.

Bilgilerinize rica ederim.

Bilal TIRNAKÇI

Bakan a.

Bilgi İşlem Dairesi Başkanı

EK : İlgi Yazı ve Ekleri (4 Sayfa)

DAĞITIM

Bilgi :

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine

Berna Uzun
Berna UZUN
VHKİ

Güvenli Elektronik İmza

Aslı ile Aynıdır.

25.04.2014

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 57ef-d1e5-36dd-baa0-54fd koda ile yapılabilir.

Atatürk Biv. 06648 Kızılay/ANKARA
Elektronik Ağ: <http://bigb.meb.gov.tr>
e-posta: bigb@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Merte Han KELEŞ Şb. Md.
Tel: (0 312) 413 11 82
Faks: (0 312) 417 50 09

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : 86839228/622.01/886437

28/02/2014

Konu: Bilgi Edinme Başvurusu

BİLGİ İŞLEM GRUPO BAŞKANLIĞINA

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfının bilgi edinme başvurusu ekte gönderilmiştir.

Başvurunun, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununca Başkanlığımızca değerlendirilmesi, ekler hariç olmak üzere Müşavirliğimize bilgi verilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Oğuz AKÇAKOCA
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri

EK: (4 sayfa)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

faah
Farklılıkların Birlikte Yaşamaya Katkısı

okullar hayat olsun

Atatürk Bldv. 06648 Kızılay/ANKARA
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr
e-posta: ckaraoglu@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Ç.KARAOĞLU
Tel: (0 312) 4131105
Faks: (0 312) 4186400

MOR ÇATI
Kadın Sığınağı Vakfı

Başın

T.C MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'NA

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 8.maddesinin 6. fıkrası;

"Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."

Hükümünü içermektedir.

Bu madde kapsamında, Bakanlığınıza bağlı eğitim ve öğretim kurumları nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturup oluşturulmadığı, sistemin işleyişi ve kaydın gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca Vakfımıza bilgi verilmesini talep etmekteyiz.

Saygılarımızla
Mor Çatu Kadın Sığınağı Vakfı

Saime Ürfet Taylı Taş

Açelya Uçan Karadeniz

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

Sayı :72693546/045/4559

11/03/2014

Konu :6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞINA

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un sekizinci maddesinin altıncı fıkrasında; *"Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."* ibaresine yer verilmektedir.

Söz konusu Kanun ve uygulamasının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü görev alanı içerisinde olduğu değerlendirilmektedir. Ancak, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın Bakanlığımıza bağlı kurumlar nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturulup oluşturulmadığı, varsa sistemin işleyişi ve kayıt gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda bilgi verilmesini talep eden yazısı ilgisi nedeniyle ekte gönderilmektedir.

Gereğini ve adı geçen Vakfa verilen cevabın bir örneğinin de Genel Müdürlüğümüze gönderilmesini rica ederim.

Ali Kemal SAYIN
Bakan a.
Genel Müdür

EK :

Ek-1 : Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın Yazısı

DAĞITIM:

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne
Devlet Personel Başkanlığına

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

Sayı :72693546/045/4559

11/03/2014

Konu :6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un sekizinci maddesinin altıncı fıkrasında; *"Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."* ibaresine yer verilmektedir.

Söz konusu Kanun ve uygulamasının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü görev alanı içerisinde olduğu değerlendirilmektedir. Ancak, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın Bakanlığımıza bağlı kurumlar nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturulup oluşturulmadığı, varsa sistemin işleyişi ve kayıtların gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda bilgi verilmesini talep eden yazısı ilgisini nedeniyle ekte gönderilmektedir.

Gereğini ve adı geçen Vakfa verilen cevabın bir örneğinin de Genel Müdürlüğümüze gönderilmesini rica ederim.

Ali Kemal SAYIN
Bakan a.
Genel Müdür

EK :

Ek-1 : Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın Yazısı

DAĞITIM:

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne
Devlet Personel Başkanlığına

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

Sayı :72693546/045/4559

11/03/2014

Konu :6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞINA

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un sekizinci maddesinin altıncı fıkrasında; *"Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."* ibaresine yer verilmektedir.

Söz konusu Kanun ve uygulamasının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü görev alanı içerisinde olduğu değerlendirilmektedir. Ancak, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın Bakanlığımıza bağlı kurumlar nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturulup oluşturulmadığı, varsa sistemin işleyişi ve kayıtların gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda bilgi verilmesini talep eden yazısı ilgili nedeniyle ekte gönderilmektedir.

Gereğini ve adı geçen Vakfa verilen cevabın bir örneğinin de Genel Müdürlüğümüze gönderilmesini rica ederim.

Ali Kemal SAYIN
Bakan a.
Genel Müdür

EK :

Ek-1 : Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın Yazısı

DAĞITIM:

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne
Devlet Personel Başkanlığına

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

Sayı :72693546/045/4559

11/03/2014

Konu :6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

D O S Y A

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un sekizinci maddesinin altıncı fıkrasında; *"Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."* ibaresine yer verilmektedir.

Söz konusu Kanun ve uygulamasının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü görev alanı içerisinde olduğu değerlendirilmektedir. Ancak, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfının Bakanlığımıza bağlı kurumlar nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturulup oluşturulmadığı, varsa sistemin işleyişi ve kaydın gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda bilgi verilmesini talep eden yazısı ilgisi nedeniyle ekte gönderilmektedir.

Gereğini ve adı geçen Vakfa verilen cevabın bir örneğinin de Genel Müdürlüğümüze gönderilmesini rica ederim.

Ali Kemal SAYIN
Bakan a.
Genel Müdür

EK :

Ek-1 : Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfının Yazısı

DAĞITIM:

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne
Devlet Personel Başkanlığına

Çalışma Uzmanı : C.S. ERDEM

Daire Başkanı : C. ÖZEN

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI

Sayı : 91047538-045.02-1605
Konu : 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve
Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine
Dair Kanun

08/04/2014

MOR ÇATI KADIN SİĞINAĞI VAKFI
Katıp Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sok. No:23 D.7-8 Beyoğlu/İSTANBUL

İlgi : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü'nün 11/03/2014 tarihli ve 72693546-045-4559 sayılı yazısı ekinde yer alan Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfına ait bilgi edinme başvurusu.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 8. maddesinin 6. fıkrası kapsamında gizli kayıt yapılmasını sağlayacak bir sistemin oluşturulup oluşturulmadığı, varsa sistemin işleyişı ve bu sistemden yararlanmak üzere başvuran kadın sayısına ilişkin bilgi verilmesini talep eden bilgi edinme başvurunuz incelenmiştir.

Anılan Kanunun ilgili fıkrası kapsamında gizli kaydın tutulmasına gerek duyulan ve resmi olarak Başkanlığımıza bildirimde bulunan kadın personelimiz mevcut bulunmadığı gibi, Başkanlığımızda mevcut bulunan istatistiki veriler kamu personelinin kimlik bilgileri esasına dayalı olarak tutulmamaktadır.

Diğer taraftan söz konusu Kanun kapsamında resmi olarak başvuruda bulunan kadın personelin bulunması halinde tutulacak resmi kayıtların gizliliğini sağlayacak bir sistemin devreye sokulması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Erdal AYDIN
Başkan a.
Devlet Personel Başkan Yardımcısı

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır.

Adres: İzmir Cad. No: 41 Kızılay/ ANKARA

Telefon: 0 (312) 408 70 00 Faks: 0 (312) 418 82 91

E-posta: info@dpb.gov.tr Elektronik Ağ: http://www.dpb.gov.tr/

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile oluşturulmuştur.
Evrak teyidi http://ebyssorgu.dpb.gov.tr:8080 adresinden A3TY-GN7P-D1H9 koda ile yapılabilir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

Sayı : 72693546/045/4559

11/03/2014

Konu :6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞINA

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un sekizinci maddesinin altıncı fıkrasında; "Gerekli bulunması hâlinde, sedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır." ibaresine yer verilmektedir.

Söz konusu Kanun ve uygulamasının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü görev alanı içerisinde olduğu değerlendirilmektedir. Ancak, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfının Bakanlığımıza bağlı kurumlar nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturulup oluşturulmadığı, varsa sistemin işleyişi ve kayıtların gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvuran ve yararlanan kadın sayısı konusunda bilgi verilmesini talep eden yazısı ilgisi nedeniyle ekte gönderilmektedir.

Gereğini ve adı geçen Vakfa verilen cevabın bir örneğinin de Genel Müdürlüğümüze gönderilmesini rica ederim.

Ali Kemal SAYIN
Bakan a.
Genel Müdür

EK :

Ek-1 : Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfının Yazısı

DAĞITIM:

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne
Devlet Personel Başkanlığına

Güvenli Elektronik
İmzalı Aşlı ile Aşlı
12/03/2014

12 Mart 2014

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü
Genel Sağlık Sigortası Tescil Daire Başkanlığı

Sayı : 95474873/100-11 AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI/2192699 24/04/2014
Konu : 6284 sayılı Kanun uygulamaları

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞINA
(Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü)

İlgi: 20/03/2014 sayılı yazı

İlgi yazı eki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 11/03/2014 sayılı ve 4559 sayılı yazısı eki Mor Çatı Sığınma Vakfının 06/03/2014 tarihli yazıları ile;

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Daire Kanununun 8 inci maddesinin altıncı fıkrasında; "Gerekli bulunması halinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliği ortaya çıkarılabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgiler, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren işfa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/09/2014 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır." hükmünün düzenlendiği belirtilerek, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı kurumlar nezdinde gizli kayıt yapılmasını sağlayacak sistemin oluşturulup oluşturulmadığı, varsa sistemin işleyişi ve kayıtların gizlenmesi için gerekli belgelerin neler olduğu, bu sistemden yararlanmak üzere başvurulan ve yararlanan kadın sayısı konusunda bilgi verilmesini talep ettiği anlaşılmıştır.

6284. sayılı Kanun kapsamında alınan gizlilik kararlarına ilişkin uygulamanın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün görev alanında olması ayrıca Bakanlığımız yetkileri ile 24.10.2013 tarihinde yapılan toplantı neticesinde, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Daire Kanununun 8 inci maddesinin altıncı fıkrası gereğince, hakkında gizlilik kararı verilen şiddet mağdurlarının adres ve kimlik bilgilerine ilişkin düzenlemelerin İçişleri Bakanlığı ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nce yapılacağına karar altına alınması nedeniyle, ilgi yazı ve ekleri ile söz konusu toplantı tutanağı yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Namık KAYA
Genel Müdür a.
Daire Başkanı V.

- Ek: 1) 20.03.2014 tarihli yazı ve ekleri
2) 24.10.2013 tarihli toplantı tutanağı

BİLGİ:

STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI
(Stratejik Yönetim Daire Başkanlığı)
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
(Çalışma Genel Müdürlüğü)
MOR ÇATI KADIN SİGINAĞI VAKFI

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır
24.04.2014

(Handwritten signature)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Mithatpaşa Cad. No:7 SİHİYE/ANKARA
Ayrıntılı Bilgi D. ÖZER Şube Müdürü
İrtibat Tel No: 0 312 458 76 01 e-posta: guslesicli@sgk.gov.tr
Elektronik Ad: www.sgk.gov.tr
Faks: 0 312 433 34 06

ALO 170
KAYIT DIŞI ÇALIŞMAYIN

Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu
Sok. No:23 Daire:7-8 Beyoğlu-İstanbul
Tel: 0 212 292 52 31- 292 52 32
E-mail: morcati@morcati.org.tr
www.morcati.org.tr